

Kranj – Za graditelje mostu je menda največji dogodek, ko se nekje na sredini združita obe strani. Dela na novem mostu čez Savo v Kranju so prav zdaj tako daleč. Poskusno je bil most sicer skupaj že pretekli teden, dokončno pa združitev napovedujejo za sredino tega tedna. Dela, ki so se zaradi pomanjkanja nekaterih glavnih nosilnih delov zavlekla, spet tečejo normalno. – Foto: D. Dolenc

PRIPRAVLJENO V 2 MINUTAH

Leto XXXIV. Številka 12

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL
Členice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Trzinje – Izdaja: Casopisno podjetje
Kranj – Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 17. 2. 1981
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gorenjsko posvetovanje o republiškem planu

Realnost in optimizem

KRANJ – Ko je član republiškega izvršnega sveta inž. Marko Vrančar na petkovem posvetovanju MS SZDL za Gorenjsko o predlogu republiškega družbenega plana do leta 1985 razčlenjeval dokument, je posebej opozoril na realnost, ki v primerjavi z osnutkom veje iz predloga plana, vendar mora biti ta realnost povezana tudi z optimizmom.

Mogoče smo preveč pod vtisom težav, je menila zastopnica Gospodarske zbornice Milica Mitč, saj bi marsikje, na primer pri produktivnosti, lahko dosegli več ob razmerah, da so proizvodne zmogljivosti izkoriščene komaj nekaj nad polovico. Višja produktivnost je način za zmanjšanje pritiska na cene, ki so v prvih letošnjih mesecih ušle pre-

tirano z vajeti. Takšen vzpodbudni optimizem pa morajo izžarevati planski dokumenti.

Z razprave na posvetovanju, ki so se ga udeležili tudi predstavniki medobčinskih družbeno-političnih organizacij, občinskih skupščin in izvršnih svetov ter direktorji nekaterih večjih delovnih organizacij, izvzemamo nekaj glavnih problemov, o katerih je bilo največ govora. Naša slabost, da smo večinoma sprejemali dobre plane, nismo se pa odločali za učinkovite ukrepe, kako zapisano uresničiti, se ne sme ponavljati. Ukrepi morajo biti samoupravni dogovor nosilcev planiranja in ne direktiva države ali administracije, pa naj gre za varčevalne ukrepe pri energiji ali za investicije, gospodarske odnose s tujino, kmetijstvo in hrano ter samoupravno dohodkovno sporazumevanje, ki se v številnih primerih spreminja v izsiljevanje in odnos neenakopravnih, brez kazni za tistega, ki sporazum krši. S tem očitno kršimo enotnost jugoslovanskega trga, hkrati pa večkrat doma terjamo plačevanje z devizami, s tem pa prispevamo, da se izvozna prizadevanja spreminjajo v brezglavo dirko, v kateri izvažamo vse, tudi tisto, kar moramo potlej dražje uvažati.

Gorenjsko posvetovanje je potrdilo glavna izhodišča plana, usmerjenega k realnemu planiranju rasti družbenega proizvoda in s tem tudi porabe, k sovlaganjem za surovino in hrano, k varčevalni energetski politiki, k zmanjševanju nepotrebne administracije in h kmetijstvu, kjer bi morali enkrat končno le najti načine kazni za tistega, ki zemlje ne obdeluje in je zanj le donosen kapital.

Gorenjski bo nekje težje drugje pa lažje slediti smernicam republiškega plana. Lažje nam bo na primer pri izvozu, kjer vključno s turizmom pokrivalo uvoz z izvozom. Težje pa nam bo pri investicijah v gospodarstvu, kjer ne bo lahko doseči republiških 13,5 odstotka družbenega proizvoda. Pa tudi sicer na Gorenjskem ugotovljamo, da gospodarske investicije zaostajajo za negospodarskimi. Da bomo prve pospešili, kar je nujno za dodatno uveljavitev v izvozu in pri višanju produktivnosti, bo treba spremeniti sestavo investicij. J. Košnjek

Predsednik skupščine Zveze lovskih družin Gorenjske inž. Bruno Skumavec podeljuje prve plakete Zveze lovskih družin Gorenjske – Foto: J. Košnjek

Jubilejno leto gorenjskih lovcev

Varstvo in gojitev najpomembnejša

Šestdeset let mineva od začetka organiziranega lovstva na Gorenjskem – V petek prvič podelili plakete Zveze lovskih družin Gorenjske, ki združujejo 1600 lovcev

KRANJ – Petkova skupščina Zveze lovskih družin Gorenjske je imela slavnostni značaj, saj so prvič podelili plakete Zveze lovskih družin Gorenjske zaslužnim organizacijam, skupnostim in posameznikom. Sicer pa so na skupščini največ razpravljali o finančni plati delovanja Zveze lovskih družin, govora pa je bilo tudi o nalogah lovcev pri preprečevanju in odstranjevanju dveh nevarnih bolezni: gamsjih garij in stekline. Na skupščini so lovci tudi podali ocene stanja na tem področju.

Letošnje leto je za gorenjske lovce jubilejno. Leta 1921 je bila na Jesenicah ustanovljena podružnica Slovenskega lovskega društva, katerega rojstno leto je 1907. Na Gorenjskem torej slavimo letos 60. obletnico organiziranega lovstva. Temu področju je bila že med narodnoosvobodilno borbo dana precejšnja pozornost. Kokrški odred je na primer prepeval uplenjati košute in njihova teleta. Leta 1947 smo na Gorenjskem oblikovali tri okrajne zveze, leta 1956 pa je bila ustanovljena Lovska zveza za Gorenjsko s prvim predsednikom Tonetom Hafnerjem in strokovnim tajnikom Rajkom Marenčičem.

Predsednik skupščine Zveze lovskih družin Gorenjske inž. Bruno Skumavec je ob opisovanju sedanjega položaja in nalog gorenjskega lovstva še posebej opozoril, da bomo imeli na Gorenjskem tri gojitvena območja, za katera bodo dogovori kmalu podpisani, in da pri ohranjanju divjadi in preprečevanju bolezni sodelujemo z lovci sosednje Koroške. 28 družin deluje na Gorenjskem in dva gojitvena zavoda s skupno 1600 lovci in 135.000 hektari lovišč. Odstrel male divjadi se zmanjšuje, uplen parkljaste divjadi pa povečuje. Leta 1970 je znašal uplen 815 komadov, lani pa že 2684. Število članov lovskih družin se letno poveča za 3 odstotke. Med problemi gorenjski lovci še posebej opozarjajo na majhen stalež male divjadi, ki ji moramo tako kot vsej drugi zagotoviti normalne prehrabene in bivalne pogoje. Pomagati je treba ogroženi divjadi, ohraniti obstoječe vrste in ne uvajati novih. Varstvo in gojitev sta glavni nalogi lovcev, šele potem pa sledi lov. Vzgoja lovcev samih preprečuje »streljaštvo« in pomaga, da bomo imeli naravno in njeno življenje takšno, kakršno družba želi. J. Košnjek

Neustavljiv cenovni plaz

Lani so se cene povečale po statističnih podatkih za 32 odstotkov, stroški osnovnih življenjskih potrebščin pa so narasli za dobrih 47 odstotkov. Leta 1976 je bila rast cen trikrat počasnejša. V letu dni so se izdelki in storitve podražili za 9,4 odstotka. Letos pa so se samo januarja dvignile le za nekaj desetink odstotka manj kot pred petimi leti, skoraj vse leto, saj so bile maloprodajne cene januarja za slabih 9 odstotkov višje kot decembra lani. Tako je letošnji prvi mesec po statističnih podatkih povečal življenjske stroške za 7,5 odstotka.

S takšnim povišanjem cen smo tako že v enem mesecu pojedli skoraj celotno letošnje zvišanje cen, ki naj bi bilo po predvidevanjih zvezne resolucije trikrat počasnejše kot lani. Največ so k temu povišanju prinesle višje cene naftnih derivatov, ki potegnejo za sabo kup novih podražitev. Res je tudi, da je izreden pritisk za zvišanje cen iz gospodarstva. Večina delovnih organizacij utemeljuje zahtevek po zviševanju cen s podražitvami energije in sestavnih materialov. Proizvajalci surovin se izgovarjajo na energijo in drugo opremo in krog je sklenjen in se vrtil naprej. Vendar pa se, kot poudarjajo strokovnjaki, za takšnim načrtovanjem višjih cen v večini primerov skriva planiranje višjega dohodka, ki ga je pri nas še vedno lažje doseči z višjimi cenami kot pa z zviševanjem produktivnosti.

Zgled zato, da se da ravnati tudi drugače, je tekstilna industrija. Predstavniki te panoge so se po vsej državi dogovorili, da bodo spoštovali dogovorjeno politiko cen in da bodo v novoustanovljenih samoupravnih skupnostih za cene zahtevali, da se cene tistih izdelkov, ki so višje od dogovorjenih, vrnejo na prejšnji nivo. Če tako ravna tekstilna industrija, ki je med najnižje akumulativnimi, bi se najbrž lahko kaj podobnega ukrenilo tudi v drugih panogah.

Novoustanovljene skupnosti za cene naj bi na tem področju naredile red. Tudi zvezni izvršni svet pripravlja posebne ukrepe, če se cenovni plés ne bo ustavil. Vendar pa najbrž ne bo dovolj ustaviti le cene najnujnejših življenjskih potrebščin, temveč pričakujemo ukrepe za celotno področje proizvodnje in porabe.

L. Bogataj

Kako se sporazumevamo

V Kragujevcu so se že 13. zbrali delegati samoupravljalcev na srečanju Rdeči prapor – Letos se pogovorili o samoupravnem dogovarjanju

Samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje je edina možna pot reševanja gospodarskih in družbenih odnosov v naši samoupravni družbi, poudarili na srečanju samoupravnogoslavije, ki je bilo 15. in 16. februarja v Kragujevcu. Srečanje se tako leto začne z dviganjem Rdečega prapora sredi Kragujevca. Nastava simbolično označuje ohranjanje in prenašanje tradicij iz revolucionarnih dni v Kragujevcu, ko se februarja 1876. leta delavci na mesta uprli nasilju in kratenju pravice in so na rdeči prapor zapisali besedo »samoupravljanje«. Letos je Rdeči prapor dvignil na drog najmlajši mladi kovač Jugoslavije Vojislav Živković, visokokvalificirani delavec zavodov Crvena zastava.

V otvoritvenem delu prvega dne srečanja samoupravljalcev, ki se je udeležilo poleg 700 delegatov tudi veliko družbenopolitičnih delavcev republik in federacije, so pročili letošnjo listino in plaketo Rdeči prapor samoupravljanja.

članu predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ Petru Stamboliću za njegov prispevek pri oblikovanju jugoslovanske samoupravne socialistične družbe in razvoj samoupravljanja.

V plenarnem zasedanju je predsednik CK ZK Crne gore Vojo Srzentić spregovoril o sistemu samoupravnega dogovarjanja. Poudaril je, da je to temelj celotnega sistema svobodnega združenega dela, ker z njim praktično uresničujemo socialistično samoupravljanje. S sporazumi zagotavljamo pluralizem samoupravnih interesov in sicer z usklajevanjem posamičnih interesov s skupnimi ter splošnimi.

Potem so delegati nadaljevali delo v komisijah. Razpravljali so o samoupravnem sporazumevanju v organiziranju združenega dela, razvijanju dohodkovnih odnosov in samoupravnem sporazumevanju na področju planiranja družbenoekonomskega razvoja.

L. B.

Pionirski evropski alpski kriterij Karavana upov na Starem vrhu

ŠKOFJA LOKA – Starovrška smučača so pripravljena za današnje in jutrišnje tekmovalstvo mladih smučarjev iz dvanajstih evropskih držav. Dva dni bo nad stodvajset tekmovalcev in tekmovalk merilo moči na evropskem pionirskem kriteriju, ki je neuradno prvenstvo Evrope za pionirje in pionirke. Danes ob 10.30 bo prvi nastop pionirjev v veleslalomu in ob 12.30 nato

pionirki v isti disciplini. Jutri, v sredo, je na sporedu slalom. Pionirji bodo svoj prvi nastop opravili ob 9.30, pionirke pa ob 10.45. Start druge vožnje za pionirje je ob 12, za pionirke pa ob 13. uri. Ob 14. uri bo na Starem vrhu v ciljni areni razglašitev rezultatov. Kot že vsa leta nazaj, bodo danes smučarski delavci SK Alpetourja ob 18. uri na osrednjem trgu za vse udeležence pripravili svečano otvoritev. -dh

PO JUGOSLAVIJI

Od Pliberka do Traberka

S sobotnim nastopom zborov s Sentanela, Poljane, Prevalj, iz Žitare vasi, z Obirskega ter iz Dobrole vasi v kulturnem domu Prežihov Voranc v Kotljah so na Koroškem svečano začeli štiri najstarejši pevski reviji »Od Pliberka do Traberka«, ki jo v okviru Vorančevih dni pripravlja Zveza kulturnih organizacij z Raven. Prihodnje dni bodo koncerti še v mnogih drugih krajih na Koroškem. Sklepna prireditve tega največjega koroškega srečanja pevcev bo 27. februarja na Ravnah.

Vinko Hafner na Madžarskem

Delegacija slovenskih sindikatov pod vodstvom Vinka Hafnerja je bila štiri dni na obisku v Železni Županiji v Porabju na Madžarskem, kjer živijo tudi Slovenci. Obisk in konkretni pogovori o delu madžarskih sindikatov v obmejnih občinah so tudi tokrat potrdili uspešno sodelovanje med obmejnimi sindikalnimi organizacijami. Veliko so se pogovarjali tudi o gospodarskem sodelovanju Slovenije z obmejnimi madžarskimi pokrajinami.

Okrepiti klube OZN

V Portorožu se je s sejo republiškega centra klubov OZN končal tridnevni seminar, ki se ga je udeležilo okoli 80 članov omenjenih klubov iz vse Jugoslavije. Hkrati je bila tudi peta skupščina jugoslovanskih klubov OZN. Na tej so obravnavali vprašanja v zvezi z delovanjem klubov. Organizacija se je znašla v nekakšni organizacijski krizi, saj je bila zadnja skupščina decembra 1973. leta. Po tej skupščini se je vodstvo veliko ukvarjalo z določanjem statusa klubov, vendar vrsta stvari še vedno ni urejena.

Najbolje klubi delujejo v Sloveniji, saj je tu kar 450 klubov, v Srbiji deluje 150 in v drugih republikah 300 klubov.

Kosovski trgovci v Albaniji

Delegacija združene organizacije »Trgovina Kosova« je v soboto pod vodstvom predsednika poslovnega odbora Mustafa Šefeta odpotovala na večdnevni obisk v Albanijo. Med obiskom se bodo pogovarjali o možnostih širšega sodelovanja ter trgovinske menjave, obiskali pa bodo tudi več gospodarskih organizacij.

Osvoboditev Mostarja

Z vrsto političnih, kulturnih in športnih prireditev so v soboto v Mostarju proslavili 36-letnico osvoboditve. Na slavnostni seji občinske skupščine so se spomnili enot narodnoosvobodilne vojske, pogumnih dalmatinskih in hercegovaških borcev. Poudarili so izredne uspehe v družbenem in materialnem razvoju po vojni, zaslužnim kolektivom in posameznikom pa so podelili plakete »14. februar«.

O Kardelju v bolgarščini

Ob obletnici smrti Edvarda Kardelja je časopis »Bratstvo«, ki ga v Jugoslaviji za bolgarsko narodnost izdaja istoimenska novinarska hiša iz Niša, objavil v bolgarščini prispevek z naslovom »Edvard Kardelj, veliki državnik, teoretik in mislec«. To je bilo prvo izmed starih nadaljevanj, ki jih bo tednik »Bratstvo« objavilo o življenju in delu Edvarda Kardelja.

V bodoče bolj usklajeno

Medtem ko bo prvo polletje čas priprav na III. kongres samoupravljalcev, pa bo v drugem polletju vsa aktivnost sindikata namenjena III. konferenci sindikata

Kranj — Predsedstvo kranjskega občinskega sindikalnega sveta je na svoji 27. redni seji pretekli petek obravnaval vrsto pomembnih vprašanj in nalog: razpravljal je o kršiteljih dogovora o uresničevanju družbenega usmerjanja razporejanja dohodka v devetih mesecih lanskega leta, pregledal kako je uresničeval lanski program dela, postavil programske usmeritve za letos, razpravljal o pripravah na letne članske sestanke, obravnaval pa tudi uresničitev programa skupščine občine za lansko leto ter osnutek programa njenega dela za letos. Velik poudarek pa je bil seveda dan pripravam za III. kongres samoupravljalcev.

Člani predsedstva so bili enotni v pripombi, da naj izvršni svet občine v bodoče pri ugotavljanju kršiteljev bolj upošteva socialni vidik in naj drugače obravnava delovne organizacije, kjer je veliko števil delavcev z nizkimi osebnimi dohodki in upošteva tudi razmerje notranje delitve sredstev med osebnimi dohodki in skladom za razvoj materialne osnove dela.

Za celo vrsto nalog, ki so si jih zadali, ugotavlja predsedstvo, da so bile uspešno uresničene. Za neuresničevanje nalog pa je bil največkrat kriv

razkorak v času med zasedanji posameznih organov, predvsem občinske skupščine, kjer naj bi se s svojimi stališči vključeval tudi sindikat. V bodoče bodo morali delati bolj usklajeno.

Bilo je to že leto stabilizacije, v katerem so se ukvarjali s temeljnimi pogoji dela delavcev in je zato ostalo manj časa za obravnavo in reševanje vprašanj s področja kulture, rekreacije, počitniške dejavnosti, družbene prehrane in podobnega. Poudarjeno pa je bilo, da se ponekod velika sredstva namenjaajo za rekreacijo delavcev, trošena pa niso namensko.

Temeljne naloge letošnjega leta bodo razdeljene v dve glavnini: v I. polletju priprave na III. kongres samoupravljalcev, v drugem pa na III. konferenco sindikata Slovenije. Seveda pa bo ena njihovih poglavitnih nalog tudi tekoče izobraževanje sindikalnih delavcev in skrb za družbeni standard delavca. Bodo se pa v letošnjem letu tudi bolj posvetili delavcem v obrti, ki doslej niso bili dovolj vključeni v aktivnosti sindikalnega sveta. In pa, seveda, delo z delegati: vse preveč so bili ti doslej prepuščeni sami sebi, ugotavlja predsedstvo, in premalo je bilo zato razprav prav v zborih združenega dela.

D. Dolenc

Kritika in samokritika

Tržič — V občinski konferenci zveze socialistične mladine Tržič so že precej dolgo vedeli, da delo mladitve v osnovnih organizacijah šepa. Odgovorov, zakaj, niso hoteli iskati na pamet, ampak so se lotili načrtne akcije. Komisija za idejnopolitično delo je obiskala mlade v združenem delu, člani krožka marksističnih centrov pa so se podali v krajevne skupnosti.

Iz skupka spoznanj je nastala dokaj obsežna analiza, ki jo je za področje združenega dela na kratko predstavil Sašo Uranjek, predsednik komisije za idejnopolitično delo.

»Ugotovili smo, da je v delovnih organizacijah aktivnih le deset, petnajst odstotkov mladitve, pa še to predvsem pri kulturi, športu in mladinskem prostovoljnem delu, medtem ko vloga mladitve kot družbenopolitične organizacije skoraj ni zaznavna. Zakaj? Manjka zagnanosti, idejnopolitično usposobljenih mladincev, ki bi vedeli, kaj morajo delati in kako, da bodo pritegnili ostale in se enakopravno vključevali v reševanje vseh pomembnih vprašanj v svoji delovni sredini.«

Na večini pogovorov, ki jih je komisija opravila, so bili prisotni tudi predsedniki oziroma sekretarji osnovnih organizacij zveze sindikatov in zveze komunistov — vodje temeljnih organizacij so po navadi manjkali — tako da je bilo mogoče dobiti dokaj stvaren vpogled v sodelovanje mladitve z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

»Vezi s sindikatom so v glavnem žive, žal pa se preveč stapljajo le na raznih množičnih kulturnih in športnih akcijah. Korak naprej smo v zadnjem letu uspeli napraviti skupaj z zvezo komunistov. Sodelujemo pri sprejemanju mladih članov. Menimo pa, da bi morali predvsem ti dve organizaciji nameniti več pozornosti delu in težavam mladitve tako v občinskem merilu kot v osnovnih sredinah. Ne v obliki mentorstva, ampak dobrozamerne pomoči, poslušanja, saj navezadnje gradimo prihodnost na mladih, neizkušenih ter, žal, dostikrat premalo usposobljenih in zainteresiranih ljudeh.«

Njihova nezainteresiranost je, na primer, dovolj očitna v delegatskem sistemu. »Na sestanke samoupravnih organov hodi največkrat le predsednik, medtem ko mladina kot osnovna organizacija ne razpravlja o vprašanjih, češ, saj so vsi predlogi pripravljani tako, da je treba le dvigniti roko. Mladi se bomo zato morali čimprej tudi samokritično pregledati in s takim odnosom pretrgati.«

V pogovorih so mladi izpostavili tudi svoje poglede do neposredne proizvodnje in proizvodnih poklicev. Ti so precej zaskrbljujoči, vzrok pa tiči predvsem v slabšem nagrajevanju proizvodnih delavcev v primerjavi z zaposlenimi v negospo-

darstvu pa tudi v skupnih službah samih delovnih organizacij. Občuten je še generacijski razkorak, ki se izraža v napetih medsebojnih odnosih. Mladi ne dobivajo odgovornih nalog, po drugi strani pa starejši ljubosumno čuvajo svoje izkušnje in mesta.

»Odnos do družbene ureditve in povojnega razvoja je med mladimi zdrav,« je dejal Sašo Uranjek. »Moti pa jih takorekoč vsakodnevno spreminjanje samoupravnih odločitev in dogovorov ter njihovo nespoštovanje, zaradi česar se jih loteva apatičnost.«

Analiza bi bila sama sebi namen, če iz nje ne bi potegnili zaključkov in na njih gradili delo za naprej. Po obiskih komisije za idejnopolitično delo so mladi v osnovnih organizacijah izjavili, da je tak način zanje izredno spodbuden, saj jim odpira krog in metode njihovega dela. Komisija ga bo zato še uporabljala.

H. Jelovčan

Priprave na kongres samoupravljalcev

Škofja Loka — V okviru priprav na III. kongres samoupravljalcev bodo v osnovnih organizacijah pripravili ocene samoupravljanja ter opozorili na probleme, ki se pojavljajo pri uresničevanju samoupravnih odnosov. Hkrati bodo v osnovnih organizacijah začeli takoj evidentirati kandidate za delegate tretjega kongresa samoupravljalcev — Škofja Loka bo poslala štiri. Pripravili bodo tudi dve razpravi in sicer bo razpravo o vlogi znanosti in njenem povezovanju z združenim delom pripravil Zavod za hladilstvo in klimatizacijo v LTH, Kmetijska zadruga Škofja Loka pa razpravo o preobrazbi kmetijskih zadrug iz trgovinskih v proizvodne organizacije kmetov kooperantov.

L. B.

Zlati in srebrni znak sindikata

Škofja Loka — V osnovnih organizacijah sindikata se je začelo evidentiranje kandidatov, ki jih bodo predlagali za priznanje zlatega in srebrnega znaka sindikata. Imena kandidatov morajo osnovne organizacije do 15. marca posredovati občinskemu svetu Zveze sindikatov, da bo lahko komisija pravočasno pregledala predloge in predlagala nagradjenje. Srebrni znak podeljujejo že tradicionalno ob delavskem prazniku 1. maju, zlati znak, ki je republiško priznanje, pa praviloma ob dnevu republike. Priznanji sta namenjeni najbolj aktivnim sindikalnim delavcem, ki so se v svojem okolju izredno izkazali.

L. B.

KRANJ

Člani kranjskega komiteja občinske konference ZKS so na vi seji ocenjevali delo občinske organizacije v preteklem obdobju in obravnavali zasnove programa za letos. Jutri, 18. februarja, pa člani komiteja ponovno sestali. Obravnavali bodo problematiko predvidena za bližnje zasedanje zborov občinske skupščine (delu izvršnega sveta in upravnih organov, poročilo o delu pravobranilstva, poročilo o delu postaje milice), prav tako pa o problematiki vključevanja kmetov v Zvezo komunistov, o razporeditvi za upokojene člane ZK, o ustanavljanju novih osnovnih organizacij in o predlogih za letošnja priznanja OF.

ŠK. LOKA

V četrtek, ob 16. uri bo sestanek predsednikov krajskega komiteja občinske konference ZKS. Pogovorili se bodo o organiziranju in izvedbi javnih razprav nitvah in spremembah statuta SZDL Slovenije, statuta osnutku samoupravnega sporazuma o temeljnih plana razvoja centra in lokalne radijske postaje ter pripravah na volitve.

V četrtek, ob 16.30 bo redna konferenca občinske organizacije ZRVS Škofja Loka. Pregledali bodo delo med drugo in tretjo renco, poročilo o delu predsedstva ter sprejeli program dela na program za celotno srednjeročno obdobje.

MLADI O SVOJIH TEŽAVAH

Stanovanja, aktivnost, zaposlitev

Škofja Loka — Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije pripravlja problemsko konferenco o delu mladitve in javnih skupnostih in položaju mladih delavcev. V okviru priprav na konferenco so se v Škofji Loki zbrali na posvetu mladinci iz osnovnih organizacij obeh dolin ter Škofje Loke in mladi delavci. Izpostavili so vrsto vprašanj in problemov, ki zadevajo mlade. O problemih v osnovnih organizacijah pa so povedali:

Lojze Jelenc iz OO ZSMS Dravice

»V naši krajevni skupnosti je v tem trenutku najhujši problem odhajanje mladih iz vasi. Samo lani se je odselilo 16 mladih, v vsi so šolani ljudje, ki bi lahko ostali, ker doma ne morejo zidati. Zato načrt se že predolgo pripravlja, da bi se naprej čakali. Na drug način pa se v vasi stanovanjskih vprašanj ne da rešiti.«

Milojka Nastran, OO ZSMS Selca:

»Največje probleme imamo z aktivnostjo. Čeprav je v kraju veliko mladincev, nas le nekaj dela. Ni zanimanja za družbenopolitično delo. Zato pripravljamo posebno problemsko konferenco, na kateri se bomo dogovorili, kakšne dejavnosti naj organiziramo, da bi v njih sodelovalo čim več mladine. Izvolili bomo tudi novo vodstvo.«

Boštjan Šink, OO ZSMS Podlubenik:

»Prostor imamo skupaj z drugimi osnovnimi organizacijami v našem mestnem gradu, problem pa je slaba aktivnost mladitve. Ko se dogovarjamo za akcije, imamo zabavo, je zainteresiranost mladih, ko pa je potrebno poprijeti, navdušenost splahni.«

Janez Zavrl, OO ZSMS Podlubenik:

»Naša krajevna skupnost se šele oblikuje in zato tudi mladinska organizacija še ne dela tako kot bi želeli. Problem je, kako spodbuditi mladince, da bi delali tudi na terenu, čeprav je med njimi veliko mladih komunistov. Vsi pravijo, da so aktivni drugod. Sicer pa je to problem večine mestnih organizacij.«

Niko Ferdin, OO ZSMS Namer:

bi opozoril na problem, ki prav gotovo ni samo naš, temveč bo zajel čez nekaj let tudi veliko mladih po vsej republici. V gospodarstvu se bodo po maturi težko zaposlili. Pri nas bo julija pred kar 10 učencev. Ko so sklepali pogodbe, bile potrebe po kadrih, sedaj pa jih ni.«

Srečko Mohorič, OO ZSMS Niko:

»Pri nas dela največ mladih iz okoliških vasi, ki so zainteresirani predvsem za delo osnovne organizacije v svojem kraju in jih je zato težje navdušiti za delo v delovni organizaciji. Zato smo za vodilne funkcije izbrali predvsem mlade iz Železnikov in aktivnost se je precej popravila.«

Srečo Jugovic, OO ZSMS Loka:

»Največ težav nam dela študij ob delu, sedaj je lahko vsak študiral in dobil študijski dopust, sedaj pa tega ni več. Če se celo, da bi celo tistim, ki že imajo godbe, zmanjšali študijski dopust, problem so tudi stanovanja za mlade. Lidarnostnega sklada v ta namen ni, podjetju pa mladi tudi nimajo veliko koristi.«

L. B.

Inovatorji iz Iskre Otoče — Med uspešnimi inovatorji iz otoške Iskre so tudi Jože Koselj, ki je izdelal stroj za goljenje in rezanje žic, Marjan Brejc z več tehničnimi izboljšavami in Janez Markovič, ki ima tudi več koristnih tehničnih izboljšav in predlogov.

Koristne ideje

V temeljni organizaciji združenega dela Iskre v Otočah spodbujao delavce in vsako leto dobijo okoli 20 koristnih tehničnih izboljšav in predlogov — Prihranki, ki se bogato obrestujejo

Otoče — V temeljni organizaciji združenega dela Iskra Otoče je zaposlenih okoli 500 ljudi, med njimi pa so številni delavci, ki s svojo spretnostjo in iznajdljivostjo pomagajo, da so nekateri proizvodni procesi učinkovitejši, produktivnost večja in poslovni rezultat boljši. V Iskri namreč ob urejeni inovacijski službi, pravilniku in različnih spodbudah vsako leto prejmejo okoli 20 koristnih inovacijskih predlogov in izboljšav in tako sodijo med tiste redke temeljne in delovne organizacije v radovljiški občini, kjer so uvažanju znanja posvetili res vso pozornost.

Jože Koselj je v Iskri šest let: »Prej smo rezali žice ročno, s kleščami, sam pa sem prišel na idejo, da bi jih lahko golili in rezali strojno. Iz starih strojnih delov v tovarni sem počasi izdelal stroj in delo je zdaj hitreje in kvalitetnejše. Skupaj z ostalimi sodelavci pa smo že pred leti izdelali stroj za vrtanje vezij,

stroj za sitotisk, stroj za brizganje plastičnih mas. Na tem stroju za goljenje in rezanje žic so možne tudi večje serije in ta stroj so mi priznali kot tehnično izboljšavo, s precejšnjimi letnimi prihranki, okoli 200 tisoč dinarjev.«

Marjan Brejc je v Iskri Otoče enajst let: »Sam sem prenesel izdelavo kosa iz enega v drug stroj in tako se je proizvodnja lahko povečala. To ni bil prvi predlog, sam ali skupaj s sodelavci smo že prejšnja leta napravili nekaj izboljšav v proizvodnji. Vse so bile takšne, da je delo hitreje in bolj učinkovito, proizvodi pa kvalitetnejši. Za predloge sem dobil odškodnino, ki jo predvideva naš pravilnik, menim pa, da včasih prihaja tudi do tega, da predlogi tehničnih izboljšav niso dovolj dobro precejnjeni in ovrednoteni.«

Janez Markovič je v Iskri zaposlen petnajst let: »Prijavil sem že več manjših tehniških izboljšav, lani tri predloge. Bate-rijski kontakt je zdaj boljši in bolj enostaven z ozirom na orodje in zaradi električnih spojev. Med manjšimi predlogi je tudi podnožje tlivk in varovalk, ko so se do zdaj z vijakom pritrdjevali, poslej je delo bolj avtomatično. Tako je manj montaže in delo je hitreje. Za predloge, ki so jih ocenili, sem dobil odškodnino.«

Novatorji v Iskri si torej stalno prizadevajo in iščejo načine, kako bi proizvodno delo bilo lažje in bolj kvalitetno, spodbujajo delavce, ki imajo veliko idej in samoiniciativnosti ter dobre volje, da povsod, kjer le morejo, povečajo proizvodnjo in poenostavijo proizvodni proces. Čeprav so to manjše izboljšave in predlogi se še kako obrestujejo in so stalna spodbuda tudi ostalim, da uvažajo znanje in spretnost v proizvodnjo.

D. Sedej

Novatorstvo dobiva vse večji razmah

Kranjska Iskra se lahko pohvali z dosežki inovatorjev — Število prijav se je v primerjavi z letom 1979 lani povečalo kar za 72 odstotkov — Iščejo nove oblike usmerjanja in povezovanja inovatorjev — Največ inovacij je bilo v TOZD ATC — Georg Wirth in Stanislav Štrukelj sta prejela najvišje priznanje raziskovalne skupnosti »inovator leta I. stopnje«

Lani je komisija za inovacije v kranjski Iskri prejela 127 prijav, od tega je bilo šest izumov. Pozitivno oceno je dobilo 99 predlogov, 35 jih je še v postopku, 16 pa so jih zavrnili. Inovatorji so s svojimi tehničnimi izboljšavami, izumi in koristnimi predlogi v preteklem letu ustvarili skoraj 77 milijonov dinarjev prihranka. Dosežena gospodarska korist je bila 12 krat večja kot leta 1979. Delavci so prejeli 7 krat več nadomestil in sicer so izplačali 3.051.000 dinarjev. Izplačane nagrade znašajo le 4 odstotke prihranka.

Ocena stabilizacijskih programov

Škofja Loka — Na četrtkovem posvetu predsednikov osnovnih organizacij sindikata, ki ga je pripravil občinski svet Zveze sindikatov, so poudarili, da morajo biti poročila o lanskem poslovanju pripravljena pravočasno, da jih bodo lahko izvršni odbori sindikata obravnavali že pred zbori delavcev. Pripravljena morajo biti razumljivo, da bodo delavci dobro in vsestransko seznanjeni s poslovanjem, poslovnimi uspehi in težavami v lanskem letu.

Vendar pa naj ob letošnjih obravnavah zaključnih računov ne bi spregovorili le o poslovanju, temveč je potrebno pregledati tudi letošnje plane in oceniti stabilizacijske programe. Razen tega je potrebno v razpravi o zaključnih računih vključiti vprašanja, ki zadevajo pomanjkanje repromateriala, varčevanja z energijo, spodbujanje in možnosti izvoza, zlasti pa je treba še enkrat pretresti planirane naložbe in pogoje, koliko imajo v temeljnih organizacijah lastnih sredstev za te namene, ker so računi o najemanju kreditov največkrat brez podlage.

Hkrati so poudarili, da bi kazalo ob zaključnih računih pogledati tudi uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti in oceniti, če so izvajalci izpolnili pričakovanja uporabnikov. Čas je tudi, da se spregovori o spremembi se-stave gospodarstva oziroma kaj se da v sleherni sredini narediti za to. Povsod naj bi pregledali, katere programe bi lahko prenesli v druge kraje in katere, zlasti zahtevnejše programe, naj bi obdržali in razvijali doma.

L. B.

Skupno število inovacij se je lani povečalo za 72 odstotkov. Število izumov pa se ne spreminja. Največji prihranek prinašata izboljšavi pri priključevanju dveh telefonskih naprav na centralo brez adapterja. Pomembna je tudi inovacija pri razvoju novega elektronskega aparata. Za dva priznana izuma je bila avtorju priznana nagrada 560.000 dinarjev. Tudi z izpopolnitvijo telefonske centrale PABX 25 C, ki jo proizvaja Iskra na Blejski Dobravi, je bil dosežen prihranek 26.171.500 dinarjev, za kar bosta avtorja dobila enkratno nagrado v višini 768.000 dinarjev.

Največ inovacij je bilo v tovarni avtomatskih telefonskih central na Laborah, sledijo ji tovarna števcev in tovarna telefonskih elementov in aparatov.

Inventivna dejavnost je zelo pomemben dejavnik v prizadevanjih za ustalitev našega gospodarstva. Zato

ji bodo v Iskri tudi v bodoče posvečali veliko pozornosti. Ugotavljajo, da se sicer odnos do inovatorjev in inovacij iz leta v leto izboljšuje, najboljši pokazatelj pa so doseženi rezultati, vendar tudi na tem področju, ne gre brez pomanjklivosti.

Letos bodo iskali nove oblike razvoja in usmerjanja inventivne dejavnosti, da bi dosegli še boljše rezultate. Razmišljajo o povezovanju inovatorjev in o dodatnih oblikah nagrajevanja njihovih prizadevanj. Pripravili se bodo tudi za sodelovanje na razstavi inovacij na sejmu malega gospodarstva v Kranju.

Več bodo morali narediti za hitrejšo reševanje predlogov. Tovarna ATC je pri tem že naredila prve korake, saj ima posebno komisijo za ocenjevanje prijav, kar krajša čas obravnave predlogov. Prav iz te temeljne organizacije je prišlo največ prijav in to kar 36.

Poraja se tudi zanimiva in koristna zamisel o uporabi posameznih inovacij v vseh tovarnah in delovnih organizacijah združene Iskre. Kot primer naj navedemo možnost uporabe predelanega števca telefonskih impulzov za štetje obdelovancev na štancah. Poiskati bo treba način za seznanjanje širšega kroga s podobnimi rešitvami, ki lahko koristijo tudi drugod in velikokrat celo nadomestijo uvoz.

A. Boc

APRILA BO VSELJENA — Če je pri hiši denar, gre vse kot po maslu, bi rekel človek. Stavba nove kranjske bančne hiše se je dvigala nezadržno in če bi ne zadrževal mraz in priključek na vročevod Merkurjeve kotlarne, bi bila vseljiva že konec leta. Zdaj je potrebna le še notranjih obrtniških del, kot polaganje podov in montiranje opreme, pa seveda ureditev okolice in po bančne usluge bomo lahko prihajali sem že aprila, kot so povedali na zadnjem izvršilnem odboru Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske. Po zadnji oceni izvedbe del pri gradnji so se jim stroški povečali le za 5 odstotkov nad predvidenimi: namesto 152.828.190 dinarjev, bodo stala 160.458.889 dinarjev. Največje podražitve so pri vročevodu, PTT-napeljavah, kablovodu visoke napetosti in pri ožji zunanji ureditvi objekta. Krasna, draga stavba, s kakršno se lahko ponaša le malo naših bank. Pa vendar ima majhno napako: parkirnih prostorov skoraj ne bo. Prvotno so načrtovali v bližini parkirno hišo, vendar je ta gradnja zaenkrat odpadla. Mogoče kdaj kasneje, dotlej pa bomo še naprej v tem koncu Kranja puščali avtomobile, kakor se bomo pač znašli. No, sicer pa ni treba, da bi iskali bančnih uslug ravno v veliki bančni palači: v vseh dosedanjih likvidaturah banke bodo še na voljo. Izpraznili pa bodo vse ostale prostore in jih vrnili najemodajalcem kot je Central, Domplan in Živila. Prostore v banki pri avtobusni postaji pa bodo odstopili devizno dokumentarni kontroli Narodne banke. — Foto: D. Dolenc

Za gradbeništvo ni zanimanja

Gradbeno podjetje Bohinj opravlja vsa večja in manjša gradbena dela v bohinjski zgornji in spodnji dolini — Obnova Zoisovega gradu

Bohinjska Bistrica — Gradbeno podjetje Bohinj, ki je lani praznovalo 25-letnico svojega obstoja, zaposluje danes 110 ljudi. Vsa večja in pomembnejša dela v bohinjski zgornji in spodnji dolini že leta in leta opravijo prav delavci tega gradbenega podjetja kot tudi razna vzdrževalna dela ter komunalno in drugo ureditev.

Lani so ugodno sklenili poslovno leto in zabeležili dober finančni rezultat. Med drugim so zgradili vrtec v Bohinjski Bistrici ter zaključili z večjimi deli v temeljni organizaciji združenega dela LIP Tomaž Godec v Bistrici. Prejšnja leta so postavili več stanovanjskih blokov v Bistrici, lani pa v Bohinju ni bilo stanovanjske gradnje. Delavci Gradbenega podjetja so zato uredili kanalizacijo v sodelovanju z mladinskimi delovnimi brigadami ter adaptirali več planinskih domov na območju Bohinja: na Komni, na Vojah, na Sedmerih jezerih ter opravili vsa dela pri izgradnji tretje etape kobelskih žičnic.

Tudi krajevna skupnost Bohinjska Bistrica je imela lani precejšnjo komunalna dela, predvsem modernizacijo krajevnih cest tako na Gorjušah in na Koprivniku ter v Srednji vasi.

V letošnjem letu bodo delavci adaptirali Kompasov hotel Stane

Žagar v Bohinju, hotel, ki ga je Gradbeno podjetje zgradilo leta 1962. V načrtu imajo tudi nadaljnjo izgradnjo kanalizacije od Mladinskega doma do Ribčevega lazu, gradnjo prizidka k počitniškemu domu Jugovinila v Stari Fužini, gradnjo trgovine v Nomenju ter obnovo Zoisovega gradu v Bohinjski Bistrici, ki naj bi ga spremenili v počitniški dom. Razen tega se že nekaj časa načrtuje stanovanjski blok v Stari Fužini.

Gradbeno podjetje Bohinj ima podobno mehanizacijo, le s prostori so precej utesnjeni in bi radi zgradili potrebna skladišča. V zadnjem času imajo nekaj težav z nabavo gradbenega materiala, saj na tržiču precej primanjkuje betonskega železa in opečnih izdelkov ter kritine, problem pa so tudi — čeprav so v Bohinju — z dobavo lesa. Še največji pa so problemi z vzgojo mladega kadra, saj se mladina ne vključuje v poklice, ki jih terja gradbeništvo in pri Gradbenem podjetju Bohinj že tri leta niso uspeli pridobiti nobenega učenca.

Vendar pa velja Gradbeno podjetje Bohinj za izredno solidno podjetje, zagotavljajo vsi, ki jim je objekt zgradilo ali jih gradi gradbeno podjetje iz Bohinja.

D. Sedej

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANI

Poklici v kovinarski stroki (1)

Razpisi v poklice v kovinarski stroki pogostokrat ostajajo nezasedeni, kljub temu da so nadvse zanimivi.

Ključavničar je eden starejših in osnovnih poklicev kovinarske stroke. Delovno področje ključavničarja je predvsem v strojogradnji, kovinski predelovalni industriji pa tudi v drugih industrijskih panogah, kjer imajo obrate za vzdrževanje strojev in naprav. Težko je naštet vse delovne postopke, ki jih mora obvladati ključavničar; znati mora brati načrte in razumeti tehnično dokumentacijo. Po predloženem ali lastnem načrtu nariše na izbrani material oblike in mere, ki jih nato ročno ali strojno izreže. Tako grobo oblikovane predmete nato oblikuje v končne izdelke s piljenjem, žaganjem, krivljenjem, klepanjem, dletenjem, rezanjem navojev, pač glede na namen izdelka. Poleg ročnih uporablja tudi strojna orodja, kot so vrtnali stroj, mehanično dleto, strojne škarje ipd. Danes ključavničarji le še redko izdelajo izdelek, ki je poklicu dal ime. Z delitvijo dela in specializacijo se je iz splošnega ključavničarja razvil konstrukcijski ključavničar. Tipični izdelki delavcev tega poklica so kovinske konstrukcije.

Zelo iskan med poklici v kovinski stroki je tudi poklic orodjarja. Le-ta izdeluje različna orodja, kalupe, šablone ipd. z obdelovanjem kovin. Orodja, ki jih izdeluje orodjar, niso orodja, ki jih rabimo v raznih obrtnih delavnicah (kladiva ali klešče), pač pa so to deli strojev, ki oblikujejo izdelke za množično proizvodnjo. Njihovo delo je zahtevno, saj morajo predvsem v manjših orodjarnah obvladati vse ročne in strojne načine obdelave kovin, v večjih orodjarnah pa je delo deljeno in orodjarji orodje le sestavljajo iz že pripravljenih sestavnih delov. Najpogostejše orodjarjevo opravilo je izdelava orodij za serijsko proizvodnjo novih izdelkov iz kovin, plastičnih mas in drugih materialov na podlagi načrtov, skic in druge tehnične dokumentacije. Večkrat si mora to dokumentacijo pripraviti tudi sam, najpogostejše pri zamenjavi iztrošenih orodij. Nekateri orodjarji se specializirajo za izdelovanje specialnih orodij in naprav, kot so razna merska in izsekovalna orodja, kalupi ipd. Pri svojem delu mora biti orodjar spreten, imeti mora smisel za prostorsko predstavljanje predmetov, biti mora natančen.

Zelo razširjen poklic v kovinski stroki je poklic strugarja. Skorajda ni industrijske panoge, kjer obdelujejo kovine, v kateri se ne bi srečali s tem poklicem. Strugar dela na stružnici, od tu tudi ime poklica. Njegova osnovna dejavnost je izdelovanje predmetov okroglega prereza, kot so gredi ali osi raznih oblik, drsni ležaji, razna okrogla obliža in podobno. Strugar najprej natančno pregleda risbo in tehnološko dokumentacijo, iz tega povzame obliko predmeta in material, iz katerega bo predmet narejen ter izbere orodje oziroma stružnico. Ko material vpne v stroj, ga s premikanjem noža oblikuje v želeno obliko. Med obdelovanjem mora z raznimi merili stalno preverjati točnost obdelave. Strugarjevo delo fizično ni težko, razen pri stružnicah, kjer se obdelujejo izredno veliki in težki predmeti in je pri njihovem vpenjanju potreben večji telesni napor. Tudi za poklic strugarja mora človek izpolnjevati določene pogoje, kot so dober vid, zdrave roke in noge ter zdrava hrbtenica — zaradi rahlo upognjene države ob stroju. Za delo je potrebna ročna spretnost, natančnost ter smisel za ličnost.

J. P.

Dragi šolski jedilniki

Prehrana v srednjih šolah ni sistemsko urejena – Učenci plačujejo polno ceno, stroške priprave pa pokrivajo šole iz lastnih sredstev – V Kranju nimajo malic le učenci iz Iskrinega šolskega centra

Kranj – Čeprav je osnovnošolski prostor v marsikaterem koncu kranjske občine še pretesen, saj gradnja šol ne dohiteva hitro rastočega števila otrok in novih ciljev v posodabljanju vzgoje in izobraževanja, je razvoj na tem področju v zadnjih letih očitno. Zraslo je veliko lepih, svetlih osnovnih šol s kabinetno urejenim poukom ter pestro šolsko in izvenšolsko dejavnostjo.

S prestopom v srednje šole pa se učenci srečajo ne le z zahtevnejšim programom, ampak največkrat tudi s starimi, tesnimi prostori. Kabinete učilnice so zelo redke, učne delavnice skromne, interesne dejavnosti zanemarjene.

Vendar tokrat ne bomo govorili o razlikah med osnovnimi in srednjimi šolami ali o novostih, ki jih prinaša zakon o usmerjenem izobraževanju. Zaradi že dolgo poznane problema šolskih malic smo sklenili, da pogledamo v največje kranjske centre srednjega izobraževanja. Kje učenci lahko jedo v šolah, kaj jedo in koliko morajo plačati?

Ugotovili smo, da malic ne pripravljajo samo v šolskem centru Iskra. Opravičilo je tehno, saj je šola premajhna že za redno delo. Učilnice so takorekoč pregrajene s papirnati stenami. Učenci, ki imajo srečo, da so starši zaposleni v Iskri, se lahko pridejo do tovarniške restavracije, drugi pa morajo med

odmorom pohiteti do bližnje samopostrežne trgovine, če skromnega drugega sendviča ne kupijo že na poti v šolo. Morda bi šolski kolektiv, če bi bilo zanimanja med učenci dovolj, lahko pridobil prostor zanje v Iskrini menzi, seveda pa je vprašanje, kako bi skromni šolski žepi prenesli ceno takih malic.

V vseh drugih srednjih šolah – povprašali smo v Gimnazijo, Ekonomsko-administrativni šolski center (tu imajo trenutno težave s kuharjem), Šolski center za blagovni promet ter Tekstilni in obutveni center – imajo učenci prehrano zagotovljeno; topel čaj ali kavo in kruh z različnimi namazi, siri, salami. Jedilniki so povsod podobni. Skromni, če vemo, da mladina v obdobju odrasčanja, to je zlasti v srednješolskih letih, rabi največ dobre hrane.

Po drugi strani pa boljših jedilnikov šole niti ne morejo ponuditi. Omejene so v prostorih, kjer kuhinje sploh niso bile načrtovane. Majhne so, včasih skoraj provizorične. Razen tega prehrana učencev v srednjih šolah ni sistemsko urejena, kot je na primer v osnovnih, kjer otroci plačajo le simboličen znesek. Srednješolci morajo prispevati polno ceno, medtem ko stroške za pripravo malic in osebne dohodke kuharjev pokrivajo šole iz lastnih sredstev.

Kot so si podobni jedilniki, ni velikih razlik niti v cenah. Te se

gibljejo od 110 dinarjev na mesec v Gimnaziji do 150 dinarjev v Ekonomsko-administrativnem šolskem centru. Vendar povsod še napovedujejo podražitve zaradi visokega skoka cen prehranskih izdelkov. V Tekstilnem in obutvenem centru so izračunali, da bo malica po novem stala devet dinarjev, kosila, ki jih naročajo predvsem učenci-vozači, pa bodo po 30 dinarjev. Kljub temu je zanimanje za malice v šoli veliko, celo vedno več, saj so vendarle cenejše od sendviča, kupljenega v trgovini.

Veliko govorimo o preobrazbi srednjega izobraževanja, o vnašanju novih vrednot v šolske programe, po katerih naj bi učenci rasli v svobodne in ustvarjalne osebnosti, v budoče dobre delavce in samoupravljajce. Vse preradi pa pozabljamo, da za to nimajo niti osnovnih pogojev, najsi gre za natrpne in slabo opremljene učilnice ali »za« nepomembne, drobne stvari, kakršne so, na primer, tudi malice ...

H. Jelovčan

Nezadovoljni krajanje Češnjice

Ljubljanske mlekarne niso izpolnile obljub, da bodo na Češnjici v Bohinju zgradile novo trgovino – Skrajno neprimerni prostori in skromna založena trgovina

Češnjica v Bohinju – Tudi v oddaljenih bohinjskih vaseh imajo že leta in leta težave s preskrbo, predvsem s pretesnimi in slabo založenimi trgovinami, ki jih lastniki niso obnavljali že leta in leta. Tako je imela Kmetijska zadruga Srednja vas precejšnje težave s svojimi trgovinami, še posebej s trgovino v Nomenju, ki nikakor ni bila ustrezna in na katero so inšpekcijski organi skupščine občine Radovljice dolgo opozarjali. Zdaj so se vendarle domenili, da se trgovina primerno obnovi, da bi imeli krajanje Nomenja vsaj osnovno preskrbo, kajti do Bohinjske Bistrice imajo predalet.

Medtem ko bodo lahko krajanje v Nomenju zadovoljni, saj se jim obeta sodobnejša trgovina in verjetno boljša preskrba, pa so povsem nezadovoljni in ogorčeni krajanje Češnjice, ki sodi v krajevno skupnost Srednja vas v Bohinju. Že pred tremi ali štirimi leti, ko so njihovo trgovino prevzela ljubljanske mlekarne, so dobili zagotovilo, da bodo trgovino v naslednjih letih prav gotovo obnovili in poskrbeli za boljšo ponudbo, a ostalo je le pri praznih besedah in obljubah. Danes, ko se pogodba z ljubljanskimi mlekarnami že izteka, je trgovina prav taka, kot je bila pred leti, izredno slabo oskrbovana in v

pretesnih in v skrajno neprimernih prostorih.

V tej trgovini kupuje veliko prebivalcev, ki si vendarle želijo, da bi v domačem kraju dobili kaj več kot kruh in osnovna živila ter živilsko krmo in da jim ne bi bilo treba po ostala živila v Srednjo vas. A vsa njihova prizadevanja in vse njihove pritožbe so naleteli do zdaj na gluha ušesa in nikakor ne najdejo pravega razumevanja v občini in ne pri ljubljanskih mlekarnah, ki vodijo to nefunkcionalno in staro trgovino. Zdi se, kot da je delovna organizacija ljubljanske mlekarne povsem pozabila na oddaljeno bohinjsko trgovino, krajanje pa se zamašča sprašujejo, do kdaj bodo morali še trpeti takšen odnos in takšne razmere.

Prav gotovo bi morali kdaj tudi resno razmisliti – in tudi ukrepati o preskrbi v oddaljenih krajih in se resno zavzeti, da bi bila boljša kot je danes. V mestih negodujemo, če za dan ali dva zmanjka artikla, ki si ga želimo, v vaseh in naseljih pa se morajo zadovoljiti s pičlo ponudbo vsak dan in vedno znova načrtovati nakupe v večjih krajih. Osnovno preskrbo prebivalstva vendarle ne bi smeli tako zanemarjati in odpravljati z »levo roko« in prav bi bilo, ko bi krajanom Češnjice čimprej in kar najbolj učinkovito pomagali, da pridejo do spodobne trgovine. D. Sedej

Kdaj prostori v Stari Fužini?

Stara Fužina – Krajanje Stare Fužine že od leta 1978 plačujejo krajevni samoprisepek za izgradnjo potrebnih družbenih prostorov, saj je krajevna skupnost Stara Fužina edina krajevna skupnost v radovljjski občini, ki za svoje delo nima nikakršnih prostorov. Stara stavba, kjer so bili nekaj, je povsem neuporabna, zato se sestajajo kar po domovih.

Sprva so v Stari Fužini načrtovali lep družbeni dom, z vrtcem in ostalimi nujnimi prostori, tudi z dvorano, kjer naj bi organizirali razne prireditve za številne obiskovalce Stare Fužine. V tej krajevni skupnosti letuje letno precej gostov, saj je Stara Fužina ena tistih krajevskih skupnosti, ki razpolaga z največ zasebnimi sobami. Tudi letošnjo zimo so oddali vse ogrevane sobe, kar pomeni, da je Stara Fužina še vedno turistično privlačen in zanimiv kraj, ki pa žal gostom ne more ponuditi še nekaj kulturnega ali zabavnega življenja.

Z gradnjo družbenega doma pa se je zavleklo, program so morali skriti, dokler se niso na koncu domenili, da zgradijo stanovanjski blok z dvajsetimi stanovanji. V tem objektu naj bi tudi krajevna skupnost dobila

nekaj prostorov, brez vrtca, ki je zdaj za najmanjše v Bohinjski Bistrici.

V krajevni skupnosti Stara Fužina si izredno želijo, da bi z izgradnjo stanovanjskega bloka začeli že letošnjo pomlad, seveda ob primerni pomoči in razumevanju občinske skupščine, kajti sami s samoprisepkom nikakor ne zmorejo zbrati toliko denarja, kolikor bo gradnja veljala. Prav zato bi bilo končno že prav, da se v občini resno in zavzeto pome-nijo tudi o krajevni skupnosti Stara Fužina in pomagajo, da se objekt začne graditi in da tako tudi Stara Fužina dobi prostore, ki jih za svojo dejavnost nujno potrebuje. Krajanje so z zavestno odločitvijo, da plačujejo samoprisepek, že izkazali vso svojo pripravljenost in najbrž bodo nemalo prispevali tudi s prostovoljnimi delom.

Zato bi veljalo razmisliti in pomagati Stari Fužini, vendar ne le z obljubami in lepimi besedami, temveč s tem, da se resnično namenijo manjkajoča sredstva. Vsakršno zavlačevanje draži gradnjo, predvsem pa povzroča slabo voljo in malodušje med krajanji, ki že tretje leto plačujejo krajevni samoprisepek, vendar ne dobijo ničesar. D. Sedej

Prejeli smo

Glas je v dveh zaporednih številkah objavil tri po vsebini povsem enake članke, ki dajejo isto nepopolno in zato zavajajočo informacijo v zvezi s predlaganim načinom zagotavljanja nadomestil osebnega dohodka za nesrečo pri delu in poklicno bolezen v letu 1981. Povod za članke je bil dopis strokovne službe Regionalne zdravstvene skupnosti Kranj, naslovljen na organizacijo združenega dela, delovne skupnosti in nosilce samostojnega osebnega dela, s katerim strokovna služba prosi za stališča glede sklenitve samoupravnega sporazuma za zagotovitev pravic iz socialne varnosti, to je nadomestila osebnega dohodka ob začasni nesposobnosti za delo zaradi nesreče ali poklicne bolezni. V člankih so posredovana tudi stališča predsedstev občinskih sindikalnih svetov v Radovljici in Trzinu, ki negativno ocenjujejo postopek in dopis strokovne službe, ker naj bi ta obšel delegatsko dogovarjanje, izvajal pritisk na organizacijo združenega dela in zviševal prispevek za zdravstveno varstvo. Predsedstvi očitata strokovni službi, da je prepozno obvestila združeno delo, ki bi o tej zakonski določbi moralo biti obveščeno že med pripravo planskih dokumentov za srednje-ročno obdobje 1981–1985 in o tem sporazumu hkrati odločiti.

Ob poznavanju vsebine in postopkov ob sklepanju samoupravnih sporazumov o temeljih planov je možno ugotoviti, da ne gre za zapoznelo dogovarjanje, niti za dodatni zdravstveni dinar. Vsebinsko člankov kaže, da gre za premajhno poznavanje samoupravnega urejanja zadev na področju zdravstvene varstva, zlasti pa tudi za nepoznavanje postopkov sprejemanja in vsebine samoupravnih sporazumov o temeljih planov zdravstvenih skupnosti. Prav tako odzivi nekaterih organizacij združenega dela, ki oporekajo predlaganemu načinu zagotavljanja te pravice, dokazujejo, da so samoupravne sporazume o temeljih planov ponekod sprejemali formalno, verjetno zaradi časovne stiske in da v postopkih planiranja in obravnavah planskih dokumentov niso spremljali vsebine. Iz tega je mogoče tudi sklepati, da ni potrebnih povezav delegacij s samoupravnimi organi in delavci v organizacijah združenega dela. Del krivde za te pomanjkljivosti v sprejemanju planskih dokumentov in v delovanju delegatskega sistema niso nedvomno tudi strokovna služba in samoupravni organi zdravstvenih skupnosti.

Zakon o zdravstvenem varstvu, sprejet januarja 1980, smo v skup-

Zapostavljene kadrovske službe

Le v dveh tržiških delovnih organizacijah imajo samostojni kadrovske službe, samo da sta po lastnem mnenju tudi popolno organizirani – Marsikje so še vedno prepričani, da je kadrovska dejavnost zgolj »personalno« in kot taka porinjena na rob celotnega dogajanja

Tržič – Anketa o organiziranosti kadrovskih služb, ki je zajela tržiških delovnih organizacij z okroglo 5400 zaposlenimi oziroma odstotkov vseh, je pokazala dokaj porazno sliko. Le v dveh kolektivih imajo, na primer, samostojni službi, samo dve sta po lastnem mnenju popolno organizirani, medtem ko so v večini primerov podrejene drugim službam, nepopolne in zato tudi ne uresničujejo celovite kadrovske vloge.

Vse preveč pa je delovnih organizacij, kar 54 odstotkov anketiranih, kjer kadrovske službe sploh niso razvite. To je značilno predvsem za manjše pa tudi nekatere srednje velike, ki nimajo delavcev, jih premalo oziroma strokovno niso dovolj usposobljeni za obvladovanje zahtevnega kadrovskega področja.

Sami ugotavljajo, da bi morali zaposliti še najmanj sedemdeset strokovnjakov različnih usmeritev, vendar pa trenutno niti družbeno-klimi niti miselnosti v delovnih organizacijah ne dovoljujeta števila krepitve kadrovskih služb. Očitno je namreč, da v marsikateri organizaciji ne poznajo vloge in nalog kadrovskih služb, da jih pojmujejo kot »personalno«, porinjeno na rob celotnega dogajanja, ne pa službo, ki bi morala skrbeti za načrtovanje kadrov, izboljšanje izobraževalne strukture zaposlenih (kar 36 odstotkov tržiških delavcev nima kot osnovne šole), za poklicno usmerjanje, izobraževanje ob delu, študijsko usmerjanje, uvajanje pripravnikov in druge zahtevne naloge.

Rezultate ankete, ki jih je zbrala kadrovska služba pri skupščini občine Tržič, so obravnavala že najrazličnejša telesa občinskih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, ki so skušali izoblikovati vrsto predlogov za izboljšanje organiziranosti kadrovskih služb v delovnih kolektivih, za katero so zadalženi poslovodni organi družbenopolitične organizacije v njih.

Z notranjimi prerazporeditvami in usposabljanjem bodo morali vsi kolektivi ustvariti primerne pogoje za strokovno in celovito delo kadrovskih služb ter razmejiti naloge v tistih temeljnih organizacijah, za katere kadrovska funkcija opravlja v delovni organizaciji oziroma skupnih službah zunaj tržiške občine. Njihov učinek je namreč izkušnja dokaj pičla, nujno pa je, da se vsaj del kadrovske politike uresničuje tam, kjer sodelavci zaposleni. Iz tega razlogatudi ni sprejemljiva ustanovitev skupne kadrovske službe za več manjših organizacij združenega dela.

H. Jelovčan

Še enkrat o združevanju sredstev za nadomestila osebnega dohodka ob začasni nesposobnosti za delo zaradi nesreče pri delu in poklicnih boleznih

ščinah zdravstvenih skupnosti in s tem tudi v delegacijah obravnavali v osnutku in predlogu. Že takrat smo k določbi zakona, ki zavezuje organizacije združenega dela, da same zagotavljajo potrebna sredstva za stroške zdravljenja in nadomestila v zvezi z nesrečami pri delu in poklicnimi boleznimi, v skupščinah dali pripombe, da ni ustrezna, ker ne upošteva načela solidarnosti. Zlasti manjše organizacije združenega dela in zasebni delodajalci ob težjih primerih ne bi mogli pokriti stroškov zdravljenja in zagotoviti nadomestila torej socialne varnosti svojim delavcem. Predlog za spremembo te določbe ni bil sprejet in tako je ostala obveznost za zagotavljanje nadomestil za te primere organizacijam združenega dela, kot tudi preventivni zdravstveni pregledi, zdravstveno varstvo pri delu, zdravstveno varstvo delavcev z zmanjšano delovno zmoglostjo ipd.

Zakon o zdravstvenem varstvu so z vsemi spremembami in novostmi zdravstvene skupnosti morale upoštevati pri pripravi planskih dokumentov za obdobje 1981–1985. Strokovna služba je morala ustrezno pripraviti tudi osnutke in predloge samoupravnih sporazumov o temeljih plana, kjer so pravice do socialne varnosti opredeljene v naslednjem besedilu:

»Udeleženci tega sporazuma zagotavljajo delavcem in drugim delovnim ljudem z združevanjem sredstev v skupnosti tudi pravice do denarnih nadomestil in povračil, ki obsegajo:

1. nadomestilo osebnega dohodka, razen za nesrečo pri delu in poklicno bolezen,
2. povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvene varstva,
3. posmrtnino,
4. pogrebno.

Da bi delavce v združenem delu na spremembo posebej opozorili, je bil v končnem predlogu sporazuma tekst »razen za nesrečo pri delu in poklicno bolezen« podčrtan, prav tako so na to opozarjale obrazložitve sporazumov v delegatskih gradivih in posebej razprave na skupščinah zdravstvenih skupnosti. Pri načrtovanju sredstev v sporazumih o temeljih planov in usklajevanju skupne porabe z razpoložljivim dohodkom, so se s to določbo zakona seznanili tudi izvršni sveti občin, predvsem pa občinske koordinacije

oz. sveti za družbeno planiranje, prej pa vse plansko-analitično na občinah. Tako so bila pri pripravi sredstev za zdravstveno varstvo izločena (pri OZS Jesenice 2.444.000, Radovljica 47.000, Škofja Loka 1.480.000, 461.000 din) in tako tudi manjši sprevni stopnji za zdravstveno varstvo.

Na predloge sporazumov o nosenih pripomb, niti z zdravstvenih niti s sindikatov, s katerimi oporekali taki ureditvi, zlasti domnevali, da je rešitev v Selem na skupščinah koncem leta 1980 so delegati (v Kranju, Luki) opozarjali, da zna to socialno varnost delavcev v priložnosti, da se pripravi poseben upravni sporazum in da se združujejo pri zdravstvenem varstvu za nadomestila osebnega dohodka ob nesreči pri delu in poklicni bolezni tudi vnaprej. Ker je potrebno po sprejetih rokov občinah samoupravne sporazume predložiti združenemu delu sredi decembra, ponekod pa časovno ni bilo več možno posebnega samoupravnega sporazuma s predhodno usklajitvijo s samoupravnimi organi zdravstvenih skupnosti gorenjske regije. Delegatov za tak način zagotavljanja iz socialne varnosti ravnavali izvršilni odbori občin, januarja 1981 in so zadalžili strokovno službo, da ugotovi interes delavcev dela za solidarnostno varovanje za te namene in predlog samoupravnega sporazuma. Predhodni dopis strokovne službe težko označili kot izsiljevalno vajanje, saj je po vsebini sam predlog samoupravnega sporazuma pa bodo organizacije združenega dela lahko obravnavale z obravnavo zaključnih računov zaradi tega ne bo posebnih stroškov in izgube časa.

To kaže, da ni šlo za nobeno menško zavlačevanje niti o knadno zviševanje obveznosti zdravstveno varstvo, ampak posledično ravnanje glede na in sprejete samoupravne sporazume o temeljih planov. Strokovna je torej svojo nalogo glede na njeno opravila, mogoče ne strožno, seveda pa morajo tudi jim gradiva namenjena, kar brati.

Olga Kutola, strokovna služba

Cveto Sever

Novo presenečenje z lutkarjevega vozička

Potujoči lutkar Cveto Sever, ki je z lutkovnimi predstavami Cesarjeva nova oblačila in Potepuhom kar dvostokrat navdušil otroško občinstvo po vrstih, šolah in kulturnih ustanovah širom Slovenije, se je zdaj ustalil v Kranju. V zavetju starega, odsluženega gradu Kisselstein na Tavčarjevi ulici si je uredil svoje delovne prostore, poleg pa lutkovno dvorano za 90 mladih obiskovalcev. Prostor, preprosto opremljen, s stopničastimi lesenimi klopi, ki ne nalašč za nemirno otroško občinstvo, poživljajo tudi likovna dela — ta hip slikarje na keramičnih ploščah Henrika Marchela. Dvorana je namreč večnamenska, na izvesku pred vrati stoji zapisano »Gledališče, lutke, glasba«, v njej bodo v prihodnjih mesecih razstavljali še drugi kranjski likovni ustvarjalci, Nejc Slapar, Izidor Javorec, Herman Gvardijančič... Z lutkovnimi predstavami majhnih skupin se bo odprla gledališča bodočnost nove male dvorane. Na prvem gostovanju bodo mladi lutkarji osnovne šole Lucijana Seljaka predstavili »Pekarno Miš-maš« Svetlane Makarovič, v načrtu pa je še nekaj igrice majhnih lutkovnih form iz Ljubljane, Brezovice in od drugod.

Septembra sem od Kulturne skupnosti hkrati s statusom samostojnega lutkarja dobil tudi te tri prostore. Slike zgornjo prikazujejo, v kakšnem stanju sem jih našel, preden sem jih v šestih mesecih nekako uredil. Preko petsto ur dela svojih rok in nekaj krepkih milijo-

nov sem vložil vanje, da je prostor slednjič dobil svojo končno podobo. Osnovna sredstva za preureditev sem zbral na dvesto gostovanjih z obema igricama, ki si ju je ogledalo skoraj štirideset tisoč otrok. Ne, ne, nobenih dotacij ali subvencij od nikoder.

• Kdaj in zakaj se je rodila zamisel o samostojnem gledališču?

»Za otroke je v kranjskem kulturnem življenju precej klavno poskrbljeno. Prešernovo gledališče sicer pripravlja predstave za otroke, toda potreba po tovrstnih prireditvah je v Kranju tolikšna, da niti s tremi gledališči ne bi potolažili lakote po gledališču. Potreba po prireditvah za otroke je že dolgo in nenehno prisotna. Namen mojih popotovanj in lutkovnih uprizoritev po vrstah je bil vsaj nekoliko potešiti željo otrok po zabavi in spoznavanju novega medija, odrasla. V Kranju so otroci videli le Potepuha, pred letom na Trgu revolucije, novo gledališče, čeprav majhno in tesno, bo vsaj deloma prekinilo tovrstno mrtvilo.

• Kakšne teme praviloma uprizarjate in kje črpate zamisli za njihovo lutkovno predstavitev?

»Običajno predstavljam igre, ki še niso bile uprizorjene. Praksa današnjih pravljicarjev, lutkarjev in gledališnikov je, da skušajo otroka povesti v sanjski svet, kjer je vse lepo in drugače od realnosti. Zato jaz drugače pristopam k otrokom, saj so sposobni dojeti tudi kaj težkega, bolečega, uporno jim prikazujem probleme, silim, da ob predstavi razmišljajo. Otroci imajo

danes vsega preveč, živijo brezskrbno, zato jim je treba pokazati tudi drugačen svet, jih osvrkniti in spomniti na kaj manj lepega, kaj bolečega.

Zamislil za predstave se rojevajo iz spominov lastnega otroštva, učim se pri svojih dveh otrokih, pa seveda iz predstav, iz trenutnih reakcij otrok. Potem se skušam potopiti v otroško duševnost... No, odrasli se ves čas poskušamo približati njihovemu svetu, pa smo žal le zlagana odrasla zadeva, ki se navadno neuspešno gre otroško dušo.

• Kakšne so običajne reakcije otrok? Se vedno odzivajo tako kot želite?

»Edini prijatelji so mi pravzaprav otroci, zato mi ni vseeno, kako se odzivajo. Ob Potepuhu sem želel, da jočejo. Na bolj človeški način, ne z nasiljem ali z zlagano čustvenostjo, sem hotel družbeno kritično opozoriti na drobne bolečine sedanjosti, ki morajo prizadeti tudi otroke. A nobena igra ni dograjena, v vsaki je mnogo improvizacije in s slehernim novo predstavo se vsebina in igra dopolnjujeta. Pri tem ima svojo besedo tudi avditorij. Njega dni sem imel knjigo vtisov, v katero so vpisovale svoje pohvale tovarišice iz vrtcev, zdaj pa z vso resnostjo pišejo kritike otroci sami. Večji realisti so in dostikrat me opozorijo na spodrsljaje, do katerih prihaja pri predstavah, še večkrat pa imajo kopico idej, ki jih skušam kasneje v svoji odrski vlogi uresničiti.

Otroška kritika je dokaz, da gledalci pozorno, aktivno spremljajo dogajanje na odru, da sodelujejo v oblikovanju naslednjih predstav, da jim je skratka všeč in da jim je svet Cveta Severja, čeprav v bistvu le odraslega, ki se skuša iti otroško dušo, blizu. Otroci so resni in strogi ocenjevalci, Cveto Sever pa prav tako resno vnaša njihove pripombe in novosti v uprizoritve vseh naslednjih odrov.

D. Zlebir

V novem lutkovnem gledališču v gradu Kisselstein na Tomšičevi 44 v Kranju bodo predstave na sporedu vsak četrtek. Tako bo v četrtek, 19. februarja, gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane z lutkovno igrico Naceta Simončiča: Veliki kikiri-ki. Avtor, eden najstarejših še vedno aktivnih slovenskih lutkarjev, bo nastopil tudi sam. Predstavi bosta ob 16. in ob 17. uri.

Fotografije v kranjski Gimnaziji

Po razstavi karikatur Jureta Sinobada so v Galeriji 13 v kranjski Gimnaziji ponovno ponudili panoje mladim ustvarjalcem. V petek, 13. februarja, je bila otvoritev razstave fotografij Metke Lavtar, Knap Matjaža, Rogelj Tomaža, Arnskega Aleša in Stružnika Primoža, ki so dijaki Gimnazije v Kranju ter Senk Rafka, ki obiskuje Lesno šolo v Škofji Loki. Vsi skupaj so člani Foto-kino kluba »Janeza Puharja« iz Kranja in že leto in pol delajo pod vodstvom mentorja Fišer Dušana, ki je s kratkim uvodnim govorom razstavo otvoril.

Črnebole fotografije so predstavljene po skupinah in ne posamično. Vsako skupino sestavlja nekaj fotografij s skupnim motivom, ki se zanimivo sklapljajo v celoto.

Razstava bo odprta še 14 dni in je hkrati povabilo vsem ljubiteljem fotografije, ki bi se želeli vključiti v delo kluba.

Nihalo — nihanje ali stalnica

Tržič — »Skrajni čas je že bil, da se v takšnem kraju kot je Tržič izda pesniška zbirka, v kateri bi našli mesto, ustvarjalci, tako literarni kot likovniki, in svoje ustvarjanje prikazali širšim množicam,« je na predstavitvi literarne številke glasila občinske konference ZSMS Tržič rekel Veno Dolenc.

Izid literarnega glasila je bil že dolgo pričakovana in največji optimisti niso upali, da bo nastal tako obetaven izdelek kot je Nihalo. Tako je namreč ime zanimivi pesniški zbirki, ki pa je veliko več kot zgolj to. Brez pretiravanja lahko

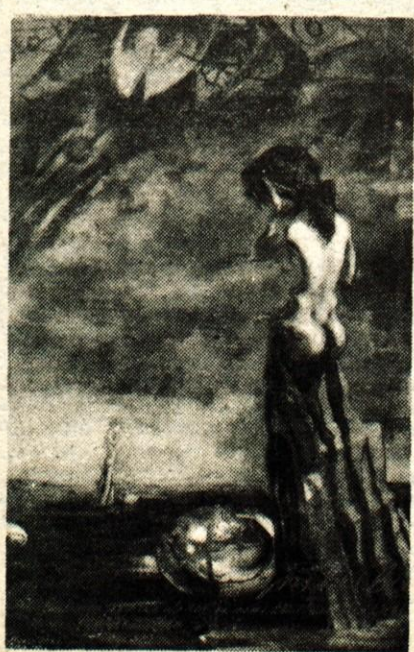
napišemo, da je po svoji opremi ena najbolj estetskih zbirk v Sloveniji, za kar gre velika zasluga Venu Dolencu, ki je prispeval naslovno stran, dve perorisi in jedkanico, njegovo delo pa dopolnjujejo še drugi avtorji.

Zbirka se začne s pesmijo Janeza Damascena Deva in njegovo Občutenje tega srca nad pesmijo od Lenore, nadaljuje pa tržiški ljudski pesnik Vojteh Kurnik. Sledijo pesmi prek dvajsetih avtorjev. Celotno zbirko je najbolje označil eden izmed njih, Janez Šter, ki je dejal, da ima naslov Nihalo tudi simboličen pomen. Pomeni nihanje med kvaliteto ter starostjo avtorjev, obenem pa tudi način ohranjanja lepih tradicij v tem delu Gorenjske.

Pokazalo se je, da je v Tržiču veliko ljudi vseh starosti, ki literarno ustvarjajo in ravno ta številka je nova spodbuda za razmišljanje o odnosu do kulture, ki je v tržiški občini še vedno zmotno vrednotena. Gre za pomanjkanje denarja zanj, ki je zavleklo tudi izid Nihala, za pomanjkanje prostorov, v katerih bi se zbirali ustvarjalci in mnoge druge nepravilnosti.

Zato je Nihalo tudi dokaz, da mladina kljub prepričanju, da je ustvarjalna in da polja njenega zanimanja segajo od eksistenčnih, individualnih usod in intimnih občutkov do globokega doumevanja sveta in spopadanja z njim.

Nihalo je posvečeno Prešernovemu prazniku, vendar je za približevanje kulture posamezniku in družbi pristna poezija avtorjev, ki doslej niso imeli prilike objavljati, vrednejša od ponavljanja že vsem poznanih pesmi. Nihalo pa ni zgolj posredovalec; v njem ima možnost sodelovati vsak in ga dejavno soustvarjati. Avtorji prve številke pričakujejo ugoden odziv med ljudmi in upajo, da bodo ob koncu leta lahko pripravili drugo številko literarnega glasila. M. Fornazarič

Naslovnica Nihala

Nekaj misli o lanski knjižni beri

Ko takole, kot dolgoletni knjižničar splošnoizobraževalne knjižnice, pregledujem lansko knjižno bero, se mi vsiljuje misel, da so stabilizacijska prizadevanja, vsaj do neke mere, pripeljala na zalozniško politiko na slepi tir. Ta misel me navdaja ob dejstvih, ki v marsičem prizadanejo tudi javne knjižnice. Naj jih nekaj naštejemo.

V stabilizacijskem letu, ko so močno poskočili tiskarski stroški in govorimo o pomanjkanju papirja, se množijo drage in bogato ilustrirane izdaje na najfinjšem papirju, njih cena pa sega že do tisoč dinarjev. V letu, ko smo občutili pomanjkanje hrane — smo dobili kuharskih knjig, knjig o zdravilnih zeliščih in receptov — kot še nikoli doslej in to drage, ilustrirane izdaje. Vsaka založba je prispevala vsaj eno. Naj nekatere naštejemo: Tako je kuhala moja mama, Vse o pecivu, Jedila za družabne priložnosti, Dietna kuhinja, Hitra kuhinja, Zelišča in zdravje itd.

Vse več se naše založbe zatekajo v ponatise že davno prevedenih knjig, ki pa so še vedno na nekaterih policah in tako sirmasijo novo prevodno književnost, ki ne dohiteva svojega časa. Posebno dobrodošlo so zbirke, v katerih je večina ali celo sami ponatisi. Tako lahko ugotovimo, da marsikateri stalni bralci naših knjižnic, ki berejo sproti, nimajo več kaj brati — ker se zmanjšuje število slovenskih novitet in prevodov na račun ponatisov in razne memoarske literature. Istočasno pa taka izdajateljska politika vodi v zmanjševanje nabave novih knjig v knjižnicah (ker so te vrste knjig predrage ali pa so še na zalogi iz prejšnjih izdaj), kar vodi v zmanjšanje in usihanje izbora knjig v knjižnicah in tako tudi izposoje. Če bi hotel naštetati vse ponatise od Heiricha do Kadesa in Konsalika, bi bila gotovo cela stran premalo. Ta bolezen — linija najmanjšega odpora — je zajela lani skoraj vse naše založbe. Seveda v škodo njih samih, pa tudi knjižnic in bralcev. Ob tem pa seveda nimamo ponatisov del nekaterih avtorjev, ki jih res pogrešamo: predvsem nekaterih klasikov ameriške, angleške in francoske književnosti — Dreiser, Calwell, Flaubert itd.

Škoda! Ob stabilizaciji bi si želeli predvsem »nove«, malo manj drage knjige v večjih nakladah, še več sodelovanja med založbami in programski politiki, tehtno poučno oziroma poljudnoznanstveno literaturo in samoupravljalcem dostopno družboslovno literaturo. A tega lani nismo dobili, še otroci v glavnem ponatise Župančiča, Levstika in drugih mladinskih klasikov.

Janko Krek

»Kmetijo sovražim«

Drama »Kmetijo sovražim«, ki jo v režiji Ivana Mubija predstavlja igralska skupina DPD »Svoboda« iz Predoselj, je igra grobih in bolečih življenjskih resnic, s katerimi se današnji svet vse pogostje srečuje. Je dramatičen prikaz slovenske vasi sedanjosti, ki jo je kljub odmaknjenosti od mestnega, civiliziranega načina življenja, že začel najedati atomski vek.

V ospredju dogajanja sta dve generaciji trdnih kmetov Vrbancov, na njihovih usodah in osebnostnih značilnostih temelji vse dogajanje zgodbe. Oča Vrbanc, utrjena kmečka grča, mogočen gruntar, ki je doživljal že drugačne čase, se srečuje z novim načinom življenja, z drugačnim gospodarjenjem, s sodobno kmetijo, do katere pa je kot sleherni konservativni gospodar, obrnjen v preteklost, nezaupljiv. Oderski prikaz, ki očeta Vrbanc slika kot pozitivnega tragičnega junaka, žal precej nejasno naznačuje njegovo krivdo v odnosu do novega sveta, s tem pa tudi do sinov, ki predstavljata generacijo novosti in drugačnih pogledov na svet.

Očetu Vrbancu nasproten svet je njegov prvorojenec Matevž, napreden in bister, a ne dovolj bister, da bi lahko spoznal tudi drugo stran atomskega veka, njegovo dvoletnost in praznost, mamijo ga materialne vrednote in kljub njegovi prepričanosti vase mu še mnogo manjka do zrele, samostojne osebnosti. Pravi, da ni človek, ki bi ga gradila njegova kmečka okolica, da se je sposoben sam oblikovati, vendar se brez pomisleka vda toku lagodnega mestnega življenja, za ceno doma, patriarhalne družinske sreče in starih, globoko vkorenjenih vrednot ponosa, poštenja, tradicije. Matevž je na odru prikazan kot izrazito negativna osebnost, ki ves čas potrjuje svojo drugačnost v odnosu na svet, iz katerega izhaja. Je pripadnik mlajše, uporne generacije, ki se znajde v vrednostno praznem prostoru, ko zavrže in način življenja in se odloča za drugega, še neznanega in zato privlačnega. Matevž se je pregrešil zoper vse zakone, ki vladajo na vasi in je zato občinstvu prikazan kot krivec za vse, kar se bo slabega in usodnega zgodilo. Njegov brat Peter, odločno predan očetu, zemlji in preteklosti, je v nasprotju z bratom čustven, zvest Vrbancu imenu, zaradi njega se odreče tudi ljubezni dekleta, ki ga vabi v brezskrbno, materialnih koristi in zabave polno mestno življenje. Dokaj brezbarvno izzveni tu osebnost hčere Francke, matere, ki bolj kot stari Vrbanc razume logiko spreminjanja sveta, zato tudi ne more tako globoko obsojati grešnega dejanja svojega sina. Vendar pa Matevž ne ostane le pri tem, da se zoperstavi očetu, zapusti zemljo zaradi osemurnega delavnika v mestu, pač pa v napačnem pojmovanju imenitnosti

tudi zapelje lahkoverno Petrovo dekle in ji v predsodkov polni vasi nakopije sramoto na glavo. V to nesrečo z globokim smislom za družinsko dobro ime poseže sam oča Vrbanc, ki je do zadnjega dejanja deležen hvaležnosti in hvale, ker je osramočenim nesojeni snahi ponudil dom in nasledstvo grunta.

Igra se zaključuje optimistično, z globoko vero v tretji, bolj zdrav in pošten rod, s tragičnim obžalovanjem antijunaka Matevža, z nejasno zaključeno usodo dvakrat prevarnega brata Petra, ki ga žene v svet. Čeprav mestoma preveč patetična je igra dober prikaz sodobnosti, krize vrednot na prehodu iz ruralnega življenja v urbano, je poskus slikanja usod posameznikov, ki se proti neznanim pojavom ne znajo boriti, ker v svoji tradicionalni premočrnosti niso pripravljeni na nikakršne kompromise, ali pa iz boja izidejo zmagovalci prav zaradi tega, ker zaupajo vase in v tisto, kar je stoletja učilo izročilo dedov.

Jeder, krepak, včasih narečni jezik, ponekod dopolnjen z izrazi sodobnosti — to bržkone spada k občutenju »atomskega veka«, ki moti vase zaprti in nekoliko grenko vaško idiliko — pričara staro podobo vasi, kjer so ljudje usodno povezani v dobrem in slabem.

D. Zlebir

FILM

»Desetica«

Če bi radi vedeli, kaj boste počeli, ko boste (kot pogoj še lepi), bogati in slavnin boste živeli na Beverly Hillsu, si oglejte »10«, režiserja Blakea Edwardsa. Poleg tega, kako se živi, če si bogat, film pripoveduje predvsem o letih. O tem npr., kako hudo je moškimi, ko ostare, o tem, da se vedno bolje godi starim moškim, kot starim ženskam, pa še nekaj malega o prepadu med generacijami. Vmes nam še ponudi dve ideološko očiščeni generaciji verziji življenja. Dudley Moore (ki posebej starejšo generacijo) pravi: »Saj je vendar še kaj drugega kot seks in mamila« in očarljiva Bo Derek odgovarja: »Kaj pa je narobe s seksom in mamili?« — in kdo bi ji ne verjel! Na koncu sicer zmaga stare dobre vrednote, Dudley je ljubezni zadržal v zakon in ponuja sosedu, ki ga opazuje skozi teleskop, samo še »program za otroke«.

Kaj naj rečemo na to? Predvsem, bodite opretni, kajti film se vam pod krinko erotike in smeja, nevarno reži. Kajti dobro se ve, kaj hoče, »ljubite se in drogirajte, vse drugo prepustite nam« velela in kdor je spregledal to geslo, ki je dejstvo »Desetica«, ki je zato samo zoprn in poceni film, je storil samo prvi korak k tovrstnemu drogiranju. Lilijana Šaver

Kulturni koledar

JESENICE — Amatersko gledališče Tone Čufar bo v četrtek, 19. februarja ob 19.30 z Linhartovo komedijo **Matiček se ženi** gostovalo v **Pirničah**. V petek, 20. februarja, ob 16. in ob 20. uri bo z Matičkom prav tako gostovalo v **Pirničah**. V soboto, 21. februarja, ob 17. uri pa bo uprizoritev Matička namenjena delavcem **Trgovskega podjetja Murka iz Lesc**. V nedeljo, 22. februarja, ob 19.30 pa bodo jeseniški gledališniki z Matičkom gostovali v **Horjulu**.

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši je na ogled razstava **Podobe otrok v preteklosti** iz zbirke Narodne galerije v Ljubljani. Odprta bo še do 22. februarja, vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

KRANJ — V Prešernovi hiši si lahko ogledate razstavo **Prešernovi nagajenci v letih od 1947—1949**. Z nagajenimi deli se predstavljajo dobitniki najvišjega slovenskega priznanja na področju kulture — Prešernove nagrade. V Mali galeriji Mestne hiše je na ogled bialna prireditev **Gledališka fotografija**, v Stebrišni dvorani pa razstava **Leto 1980 — važnejša dogajanja in dosežki Gorenjske**. V galeriji Mestne hiše se predstavlja akademski slikar **France Mesarič**. Razstava sodi v okvir vsakoletne kulturne izmenjave med Kranjem in Mursko Soboto. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

ŠKOFJA LOKA — V Galeriji na loškem gradu si lahko ogledate razstavo **Kulturna družba na Gorenjskem** (1840 do 1914), ki jo je posredoval Gorenjski muzej iz Kranja.

V puštalski kapeli si lahko ogledate razstavo izbranih del slikarja **Tomaža Kržišnika**.

Tomo Križnar

7

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

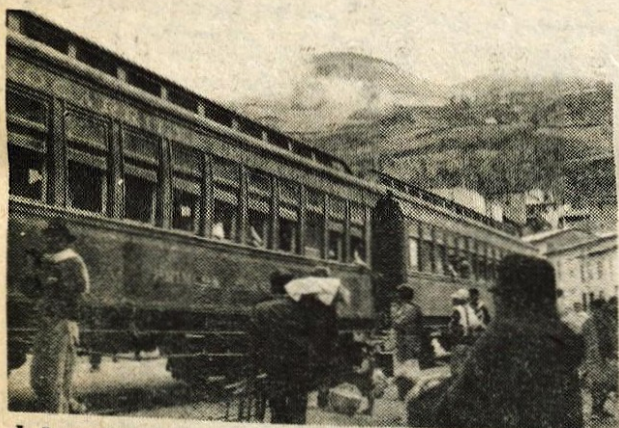
Ta zmešana televizija... Ali sploh še živimo, nekdo je dejal, da živimo samo še čas življenja, sužnji smo, sužnji smo samega sebe — te naše uniformirane v zgodovini nastale zavesti o stvarnosti, v kateri je vendar toliko laži... Kaj je prav, katere so res nekaj vredne vrednote. Obupno se ženemo, da bi si bogatili udobje. Ali je to še udobje ob vsem tem neudobju, ki ga povzroča živčnost, stres, depresije človeka teh dni, brez stika z naravo, hoteč se rešiti zahtev v njem zapisanih zakonov, beg od enega načina pozabljanja sebe k drugim, zgubljač se v strahovih podzavesti...

Pes z bližnje haciende tuli vso noč, ko je luna na sredi temine, me preskoči nekaj podivjanih konj. Zjutraj pastir postreže s skodelico vročega kozjega mleka.

Redke vasi, kockaste hiše, vsa okna so obrnjena na dvorišče, ljudje vase zaprti in pusti kot belo prepletkane stene, trgi s palmami, kjer se zvečer hihita mladež, ali se ob nedeljah popoldne zbirajo kavboji na konjih ob petelinjih bojih ali nastopih klovnov. V pomarančnem gaju stoji razkošna podrtija bivših španskih gospodarjev. Na hribih se blešče napisi Eviva Peru. Bliže morja je več zelenja. Čez namakalne sisteme veter nosi slamo.

Ponosno se pripeljem v Trujillo in razjaham na glavnem trgu. Tisto, kar je pod hrbtnico me boli, da večerjam stoje. Z enim očesom stalno čuvam motor. Pred dvema dnevoma so mi ukradli rezervno gumo...

Plaza de Armas se imenuje jedro vsakega starega dela mesta v andski Ameriki, kjer so nekoč španski osvajalci korakali obloženi s šlemi in meči, vsakomur v spoznanje in dokaz, čigava je oblast v deželi. Hiše so obtežene s starinskimi rezljanimi balkoni, skozi katere se da opazovati na ulice ne da bi bil opažen. Vsako leto pokopljejo nekaj ljudi, ko se črvivi zrušijo na marmorne plošče, pripelane iz Španije, ki vodijo do katedrale. Nasproti je tudi kip Bolivarju, avtokratskemu libertadorju izpod kolonialnega jarma.

Južnoameriški vlaki so podobni onim z divjega zahoda.

Spat ne grem v hotel Bolivar, ki ga premore vsako pomembnejše južnoameriško mesto, ampak v trdi noči posteljem na ravni, vetrovni njivi, pol ure iz mesta. Bojim se tatov. Veliko krvoločnih zgodb sem slišal, menda v Kolumbiji odsekajo tujcu roko, če hočejo njegovo uro, v Ekvadorju sem opazil precej ljudi z berglami... menda so žrtve odprtih luknj in mestne kanalizacije, v katero padajo, ker zmikavti pokradejo

pokrove, da iz železa tope nože, boksarje... v Peruju menda predpražnike priklepajo z verigami.

Zatisnem oči, čutim, kako se mi mišice sproščajo, tudi napet grč na desni strani hrbtnice, ki se je zavaljal ob lase dvigajočem prehitovanju velikih tovornjakov na panameriški cesti, potem me zmanjka. Zemlja se trese, ozračje cvili od grmenja... Velike luči se iz višav pod zvezdami spuščajo naravnost name. Nekakšen sod... Neznani leteči predmet. Glej ga... Vidim ga, prvič... enkratna priložnost, fantastično. Bodo pristali von Denikenovi bogovi ali čisto navadni zeleni marsovci...

Bo kar bo. Čutim, da se ne morem premakniti, vse je paralizirano, ne morem fotografirati.

Blisk me zaslepi, še bolj zagrmí... potem veliko Boeningovo letalo zdrkne na ozko asfaltno pisto Aeropuerto internacional de Trohillo... deset metrov proč od moje spalne vreče.

...

Chan Chan je bil mnogo pred nastankom Trohilla glavno mesto cesarstva Chimu, ki je vladalo več kot dvajsetim rečnim dolinam od Guayaquila do Lime, nekaj omikanih stoletij predkolumbijske Amerike. Bili so dobri pomorščaki. Iz lahkega lesa balze so gradili splave, katerih plovnost in pa čudne zgodbe o ljudih z morja, ki jih je prinesel tok z vzhoda na polinezijske otoke pod ekvatorjem so navedle znanega norveškega Hayerdahla, da se je z odpravo Kon Tiki pred desetletjem podal na morje... Namesto sonca so oboževali luno, zato se z Inki niso razumeli. Inki so oropali Chan Chan, tako da za Špance, ki so navalili kmalu za njimi, ni dosti ostalo. Med ruševinami ogromnih kupov ilovice lahko opazimo stare figure kormoranov, pelikanov... To ljudstvo ni bilo tako strogo, tako racionalno ozko, organizacija ni bila absolutno fašistična kot pri Inkah, ki so vladali v gorah, kjer so jih razmere prisilile v opreznost, premišljenost, surovost. Okrog ruševin poganjajo televizijske antene, umazani otroci v prevelikih srajah skačejo v zrak, dekleta se muzajo čez ramo, psi zehajo v sencah hiš iz pobeljenega blata, v katerih sicer največkrat ni TV sprejemnikov. Antene so nataknjene le za zavist sosedom.

Hiše ob morju, velik zaliv, nasproti otoki kot zasneženi s ptičjimi odpadki, ladje, ladje... Smrdi po ribah. Veter vrtinči suhe polomljene ribje kosti in jih pomaka v pljunke ribičev, ki ob tonečem soncu zapuščajo rdeče obsijana železna vrata nedavno nacionaliziranega pristanišča. Zene jih čakajo s košarami, v velikih piskrih kuhajo školjke. Nad smetiščem krožijo krokariji...

Vprašam za smer. Huaras, mestece na koncu kanjona reke Sante pod najvišjim vrhom Peruja Huarascaranom? Prvi pokaže stezo čez bombažno polje, drugi nazaj po pan-amerikani, četrti zavrti s prstom po nosu, v gruči ljudi se razvije ostra debata, potem se sprejo, starejši prisoli mlajšemu kľofuto, sam ostanem sredi vročega kamenja.

Bliže ko sem goram, bolj izžarevajo vročino. Veter je na motorju tako vroč, da se bojim za oči. Oslvi vztrajajo na poti. Besen zamižim in se počim v enega. Oba hkrati zarigava in vsi trije se med stokanjem zaprašimo v jarek.

Vas, prah, psi, revščina gleda iz loncev, naravnost v prazne blatne bajte vidim, ni oken, ni vrat. Zakaj le? Mularija teče za mano, psi trgajo s prtljajnika viseče cunje, brčam, maham... Ob vodnjaku so zbrane žene. Perejo, opravljajo, ko me razločijo, cvileč vržejo vedro ob tla in pobegnejo. Dve z motikami ostaneta.

Ples na zasneženem jezeru, odlična hrana in veliko obiskovalcev, to je Gorenjska v teh sončnih dneh.

JOŽE VIDIC:

5

Vojni zločinec FRANC FRAKELJ

»Slabo je Marica, pravijo, da nas bodo vse pobili,« je rekel. Umolknil je, ker ga je dušil jok. »Če tebe ne bodo, pojdi po svetu in ko se vrneš, vse pozdravi.« Povesil je pogled in premišljeval. Čez čas se je obrnil k očetu: »Ata moj, povem ti, da sem ves pretepen. Od bolečin se ne morem ganiti, dvigniti. Dve uri so me topli s štirimi jermeni. Ali so kaj dobili doma? Mislim, da ne, ker sem vse previdno skrli. Če padeva, se bodo že drugi maščevali.«

V sobo je stopil komandant Skalar, ki je zarjul:

»Zakaj sedite? Ni že čas, da vstanete? Mislimi ste, da boste pomagali partizanom, ki hočejo s svojimi kremplji uničiti našo zemljo. Sedaj st. v mojih pesteh in boste videli, kaj znamo na raviti s takimi ljudmi.«

Vsi v slami ležeči so se začeli premikati in vstajati. Brat Bojan ni mogel vstati. Hotela sem mu pomagati, pa mi je prekleti Skalar prepovedal. Pobral nam je legitimacije in odšel.

Ko se je vrnil, jih je odbral. Dvanajst na eno in dvanajst na drugo stran. »Dobro vem, da grem na strelišče,« mi je rekel oče. Hotela sem z njim, a me niso pustili. Oče mi je naročil: »Četudi ti bo hudo, vztrajaj, da se boš, ko bo avoboda, vrnila domov in povedala o izdajalcih, o Skalarju in njemu podobnih. In mamu pozdravi, sestram pomagaj.«

Na drugi strani so se začeli dvigati. Ivanka in Lojzka se stisneta. Dvajset in osemnajst let imata. Verica kot da ne ve, da so to njeni poslednji trenutki. Tudi 21-letna Štefka

Vidmarjeva veselo pogleda sestro Fani. Mar misli, da gre na zaslišanje? Ata in Bojan imata spet solzne oči. Za njimi gredo blede kot zid stric Franc, teta Marija in bratranec Slavko. Tudi Angela Modic, 45-letna mlekarica, pri kateri doma je bila pomembna javka, ne misli na smrt. Tone Škraba, Karla Vilfanova...

Vrata se zapro. In žalostna kolona počasi izgine v noč. Čez pol ure, bilo je okrog pol šestih zjutraj, so v zloglasni Kozlarjevi gošči zaregljale strojnice... Dvanajst so jih ubili, pet Melikov... »

Marica Melik se je hudo bolna vrnila iz taborišča Auschwitz in leto dni po svobodi umrla v zdravilišču, bolnici Valdoltri. Pred smrtjo je izpolnila očetovo zadnjo željo: Njen Dnevnik bo na sodišču močna obtožba proti morilcu Francu Frakeljju in njegovi morilski tolpi.

Komaj so se ohladila trupla dvanajstotrice žrtev iz Črne vasi in Barja, že je Peter Skalar-Franc Frakelj pripravil spisek nove skupine.

Mrzlega decembrskega popoldneva je Marija Verbič z Jezera pri Podpeči hitela k Branceljnu v Podkraj pri Tomišlju. Z možem Ivanom, železničarjem, sta imela deset otrok, a jih je polovica umrla že v mladosti. Kadar koli je šla proti Tomišlju, je njen obraz oblila temna senca in v očeh so se ji zalesketale solze. V trenutkih otožnosti je bila najraje sama in ob takih prilikah se je izogibala družbe. Solze ji je venomer izvalil žalosten spomin na sina Ivana, ki so ga decembra 1941.

leta skupaj s še petimi tovariši, med njimi je bil tudi narodni heroj Ljubo Šercer, ustrelili blizu Tomišlja.

Kako mlad je moral umreti, je razmišljala, pa tako veselega značaja je bil. Kdo ve, kje so jih pokopali?

Pri Branceljnu v Podkrajju je oddala cigarete in pošto za partizane. Ni se zadrževala. Le skodelico čaja je popila in že je hitela domov, kamor pa ni prišla nikoli več. Franc Frakelj je namreč javil na domobransko postojanko v Podpeč, naj jo aretirajo in pripeljejo na Barje. Patrulja jo je srečala, ko se je vračala iz Tomišlja. Prvi dan je bila zaprta v domobranski postojanki v Podpeči, kjer so jo mučili in zasliševali domačini: Leopold Pristavec, veletrgovec iz vasi Jezero (po vojni obsojen na smrt in ustreljen), Tone Uršič (padel kot domobranec), Janez Jurček (obsojen na smrt), Jože Modic, Janez Cimperman, Janez Zalar in še nekateri.

Naslednjega dne so Verbičeve izročili Frakeljnu. Ko jo je le-ta zagledal, je dvignil prst in s tem dal svojim apostolom tajno znamenje, da je prispela prva žrtev nove skupine, ki bo kmalu zbrana in poslana v Kozlarjevo goščo. Franc Frakelj-Peter Skalar je namreč imel izbranih točno 12 morilcev, ki jih je sam oklical za apostole.

Marija Brancelj je bila hčerka siromašnega cerkovnika iz Tomišlja. Očetu in mami je pomagala pri čiščenju cerkve in župnišča, pasla krave in hodila na dnino k bogatejšim kmetom. Poročila se je z revnim vaškim fantom Jožetom, s katerim je imela devet otrok. Eden je umrl že v rani mladosti, odrasli so štirje fantje in štiri dekleta, cvet vasi. Fantje so bili samouki zidarji in tesarji. Doma so imeli par konj in z njimi so opravljali razne prevoze. Takrat so bili tovarnjaki še redkost na naših cestah, posebno na Barju.

Prišla je vojna in že 1942. leta so trije Branceljnovi odšli v partizane, za njimi pa še sestra. Franc je bil pomočnik intendanta 18.

divizije, Jože je spomeničar, Lojze ugod podpolkovnik. Njihova sestra (partizanka) Justina je poročena s Tržčanom, ki je bil za osvoboditev Trsta izgubil obe roki in možem v Trstu.

Se pod okupacijo Italije se je v Trstu močno razpasla belogardistična golota vasi je bila vaška straža, kateri je poveljeval Franc Frakelj pod tajnim imenom Skalar. S pojavom skrivnostnih domobranskih ugrabitelj v ljubljanski okolici sta se celjnov oče in mati preselila k hčerki v Ljubljano in tam pestovala vnuka Jožeta in Olgo.

Pred vojno je vaščan Jože Grum oprezal za Franco. Kamorkoli je šla, je bil za njo. Hodil je k Branceljnu v vasi na Frankino okno in ji pihal na dušo. Očeljal ji je gradove v oblakih in raj na nebu.

Francka se ni zmenila zanj. V meglenih očeh je opazila uklenjene strge bala se je, kaj bo, ko se bodo sprostile. Še ni mislila na vojno, menila je, da Grum pokazal svoj pravi obraz šele po ugrabitvi v ljubljanski okolici. Nasploh ji Grumovo dvorjenje in ugrabitve ugaljo. Sedmi čut je ni izdal, ni se Franco seje poročila z drugim in se preselila v Ljubljano.

Med vojno je bil Grum drugi Skalar apostol. S tem se mu je ponudila prihodnost da se maščuje Franki in njenim sestrinam.

»Stirje Branceljnovi so v partizanih, jih bo kaznovati...« je namignil šefu. Skalar zadovoljno prikimal in drugi dan je pod vodstvom Jožeta Gruma že hitela v Ljubljano.

»Jože, pogled moja dva majhna otroka je prosila Francka,« usmili se ju in doma. Iz njegovih oči je sikalo sovraštvo želja po maščevanju. Vedela je, da postoji po značaju povsem drug človek, tisti, ki jo je nekoč ljubil.

V zapor je barjansko šolo je Grum ljal Francko in njena starša.

Z Alpetourom na izlet

V Kumrovec in Čatež

Za 7. in 8. marec pripravlja Turistična agencija Alpetour zanimiv dvodnevni izlet po Štajerski. Hrvaškem Zagorju in Dolenjski. Za naročnika GLASA je izlet 100 dinarjev cenejši!

Odhod iz Kranja bo v soboto, 7. marca, ob 7. uri izpred hotela Creina, z avtobusne postaje v Škofji Loki ob 7.20, iz Ljubljane (Trg osvoboditve) pa ob 8. uri.

Preko Trojan, skozi Celje, do Rogaške Slatine, kjer bo prvi postanek, bo vodila pot do Kumrovc. Tu si bomo ogledali Titovo rojstno hišo ter Dom borcev in mladine. Po kosilu se bomo napotili naprej proti Čateškim toplicam, kjer bomo povečerjali in prenočili.

V nedeljo, 8. marca, se bomo po zajtrku lahko kopali v bazenu (obvezna je kopalna kapa!), ali pa prosto dopoldne izkoristili za prijetne sprehode v

okolico. Po kosilu še skok do Kostanjevice, kjer si bomo ogledali »Formo vivo«, grad in muzejske zbirke. Potem bo pa seveda že čas za vrnitev.

Cena za nenaročnike je 1.350 dinarjev na osebo, za naročnike pa 1.250 dinarjev. Prijave sprejemajo vse Alpetourove turistične poslovalnice do 28. februarja. Ob prijavi je treba vplačati 500 dinarjev predplačila. Kratko bo, a lepo!

UPOKOJENCI RAZOČARANI

Pa nam piše bralec, odkritosrčno in na moč originalno, naslednje vrsuče:

»Upokojenci so imeli minulo soboto svoj redni sestanek. Predsednik društva je potožil, da jim buffet dela izgubo in če v bodoče ne bo sredstev za pokrivanje izgub, ga bo treba počasi zapreti; to pa v sled tega, ker so veliki davki in tudi zato, ker buffet ni obiskani, upokojenci pa pijejo po drugih gostilnah. Pripominjam, da pijejo upokojenci po drugih gostilnah zato, ker jih imajo bliže, cene pa so tudi iste kot v njihovem buffetu »BREZ POPUSTAJA!« Če bo v bodoče društvo hotelo uspešno delovati, bo moralo zamenjati tudi natakarico, kajti odkar je ona prevzela ta posel, je izgubila že več kot tretjino obiskovalcev. Tudi člani upravnega odbora se bodo morali v bodoče bolj stabilizirati obnašati. Njihovi honorarji so polovico preveliki. Omejiti bi morali uradne ure in sestanke, namesto dvakrat tedensko na dvakrat mesečno. S tem bi znižali visoke honorarje in zmanjšali tudi izgubo.

Na pijači naj zmanjšajo cene, v buffet naj postavijo ustrezen kader, potem pa bo obisk tudi popoln in tudi izgub ne bo. Če ne bo buffeta, je upokojencem tudi dom brez vrednosti!

SE ENKRAT
»VARČEVANJE PA TAKO!«

TOZD Elektro Kranj zahteva, da jim objavimo dopis kot

odgovor na članek Varčevanje pa tako.

»V članku navajate, da je v sredo, 28. januarja ob 9. uri še vedno gorela javna razsvetljava na Jelenovem klanecu. Res je, da je gorela, vendar ne še vedno. Razsvetljava se je normalno avtomatsko ugasnila ob nastopu dneva. Ob približno 8.45 pa smo razsvetljava odcepa Savski most – Jelenov klanec prižgali in je gorela približno 30 minut. Med tem časom smo namreč menjavali pregorele žarnice. Pri zamenjavi žarnic mora biti razsvetljava priklopljena, sicer ni nobene indikacije, če je delo v redu opravljeno oziroma če žarnice sploh gorijo, skratka preizkus razsvetljave mora biti takojšen in sproten.

Glede »težkih« milijonov, ki jih članek navaja, vam v ilustracijo lahko podamo izračun. Na omenjenem odcepu je 25 kom žarnic po 250 W.
25 žarnic × 0,250 kW × 0,5 h
3,125 kWh
3,125 kWh × 2,43 din/kWh
7,59 din

Za porabljene kWh, ko je omenjeni dan zaradi vzdrževanja in preizkušanja gorela JR Savski most – Jelenov klanec, smo torej porabili 3,125 kWh, kar zneso 7,59 din in ne »težkih milijonov«.

Res je, da se tudi kdaj zgodi, vendar zelo redko, da zaradi tehnične okvare zataji avtomatski izklop, vendar v omenjenem primeru ni bilo tako. Zgodi se namreč večkrat prav nasprotno, da zaradi okvare na posameznem odcepu javna razsvetljava ne gori. V takih primerih na telefonske klice občanov takoj ukrepamo, za kar imamo organizirano tudi dežurno službo.

Članek v Glasu pa tendenčno hoče prikazati neodgovornost vzdrževalca javne razsvetljave TOZD Elektro Kranj do družbene imovine (upravljaavec javne razsvetljave je namreč samoupravna komunalna interesna skupnost Kranj).

SE ENKRAT:
GORENJSKA
IN GORENJSKI

Radovljiski »kulturnik« piše: »Tvoje ostre bodice so spet enkrat zadele v črno. Čeprav te je dosti zlehtnobe, se ti mora priznati, da imaš slavnico v mali bodici. Samostalnike

(Gorenjska) in pridevnike (gorenjskih) se učijo naši malčki že v nižjih razredih osnovne šole, zato ti res ne gre oporekati upravičene zagnanosti pri špikanju, če kakšen kulturnik spregleda, kdaj velika, kdaj mala začelnica.

Tiskarskemu skratu, ki je podtaknil to »majhno, a očitno napako« pač nihče ni pravočasno stopil na prste, je pa tebi očitno napravil veselje. Zdaj je, kar je – v poduk bo za bodoče tiskanje vabil.

Pa še nekaj, premetenec prebrisani. Prav v isti številki Glasa, kjer nabadaš s svojimi bodicami vabilo na podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske, si spregledal ne tako majhno, lahko bi rekli »očitno« napako, ko so tvoji uredniški kolegi našemu nagrajencu akademskemu slikarju Albinu Polajnarju spremenili lepo bohinsko domovanje v radovljiško. Saj menda poznaš Bohinjec? Za noben denar si ne pustijo reči, da so Radovljčani.

Ti dragi Ježek, kar veselo špikaj, kdaj pa kdaj tudi v lastnem gnezdecu. Boš videl, da boš imel kaj.

Dragi kulturnik! Seveda jih poznam, Bohinjec in veliko bolj jih »obračtam« kot bi si kdaj mislil – iz različnih vzrokov. Svoj pošten prav imajo, skupaj drže, kadar je treba – kar seveda nikakor ne moremo trditi za mestna področja, tudi za Radovljico ne. In upravičeno so jezni, ker se v Bohinju tako malo vlaga, ker se Bohinjsko po polje razvija in tako dalje in tako dalje, saj veš, dragi kulturnik. In tudi v Radovljici bi se nekateri lahko navadili, da ne govorijo: bohinski kot. Bolje bi bilo, ko bi rekli spodnja in zgornja dolina kajti Bohinjski kot. Za našo napako pa se Polajnarju seveda opravičujem.

Pa še nekaj, ko smo že pri Bohinjskih. Silno – prijetno! – me je pred časom presenetilo, ko mi v Bohinju živa duša ni hotela povedati, kako in kaj se je zgodilo s pokvarjenim bohinskim sirom. Res je, kaj me pa konec koncev kot tujca brigajo spodrsiljaji in napake, bodo že sami »porihtali«. Na koncu mi je en navihani Bohinjec pa bil zaklical: »To pač ve samo Uke – Uke je pa na Uskovič!«

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU

OB NJEGOVI 750-LETNICI

(77. zapis)

Ze sem nameraval končati kramljanje o kamniškem slavnem rojaku – pesniku Antonu Medvedu, a moram vendarle še nekaj vrstic zapisati, vsaj v zvezi s prejšnjo pripovedjo v 75. zapisu. Tamkaj sem namreč mimogrede omenil slikovit angleški rek, ki naj čistuncem še danes zavrne grdo podtikanje – »sram naj ga bo, kdor pri tem kaj slabega misli!« – No, na nekaj ustmenih (in telefoničnih) pobud, naj kaj več povem o tej sloviti viteški rečenici, navajam še izvirnik, izgovorjen v tedaj veljavni stari francoščini, ki je bila še mnogo stoletij pozneje, nekaj »uradni« dvorni jezik: »Honni soit qui mal y pense!«

Ta rečenica je geslo najvišjega angleškega reda – odlikovanje kraljičine podvezice, ustanovljeno leta 1348 v zvezi s prijetljajem na dvornem plesu kralja Edvarda Tretjega. (Med plesom se je kraljici odpela nogavična podvezica in padla na tla. Neki galantni vitez jo je brž pobral in čezvse diskretno vrnil lastnici – brez zadrege in brez sramu – kot pač mora ravnati viteški moški v takih primerih še danes). Besede starinske rečenice so z zlatom uvezene v temnomoder žametast trak – tako je še sedaj to najvišje angleško odlikovanje!

Pisalna miza nekdanj last pesnika Antona Medveda (v Kamniškem muzeju)

KOMODA JULIJE PRIMČEVE

Res, kar spet me je zanesel tok mimo pripovedi o Kamniku. Zato se moram brž vrniti in celo v kamniško Medvedovo ulico. Pred leti, ko sem še prijateljaval s pokojnim profesorjem Ivanom Ziko, sem bil opozorjen – pač glede na moje tedanje pisanje Po Prešernovih stopinjah – tudi na komodo (predalčno omarico za perilo ipd.), ki naj bi bila po tradiciji nekdanja last Prešernove oboževalke Julije Primčeve, poznejše gospe Scheuchenstuelove.

Seveda me je informacija, ki mi jo je tako prepričljivo sporočil nepozabni Ivan Zika, brž vzpodbudila, da

sem kar hitel v Kamnik in se oglašil v Medvedovi ulici št. 4, pri gospe Heleni Gabričevi.

Prijazno sprejet, sem si brž ogledal »Julijino komodo«, ki tvoj sedaj v stanovanju pri Gabričevi dragocen del slogovno ubrane starišinske sobne opreme. Petpredalčna omarica je izdelana iz masivnega lesa, temno rdečkastorjavo politirana in zares skrbno negovana in vzdrževana. Slog in izdelava ne vzbujata nobenega dvoma v pristnost. Tudi izmere so v mejah, veljavnih za te vrste bidermajerskih sobnih pohištvenih kosov. Približno 120 cm v višino, v širino 90 cm in v globino 35 cm.

IZ NOVEGA MESTA V KAMNIK

Kako pa je »prišla« Julijina komoda v Kamnik? Ljubezniva novomeška rojakinja, gospa Helena Gabričeva, mi je pojasnila:

Ko se je Julijin soprog Jožef pl. Scheuchenstuel leta 1867 – torej že po smrti svoje žene, ki je umrla 2. februarja 1864 – selil iz Novega mesta v štajerski Gradec, so bile tri njegove starejše hčere že poročene. Doma je imel le še najmlajšo Terezijo in sina Jožefa. Gotovo pa sedaj ni več potreboval toliko pohištva kot prej, ko je bila družina še tako številna. Vse kaže tako, da je bil prostorni novomeški gradič Neuhoft, v katerem so stanovali Scheuchenstuelovi, opremljen ne le z opremo, ki jo je kot svojo doto semkaj pripeljala Julija pač pa tudi z delomi pohištva, ki ga je imela v Ljubljani njena mati Julijana, ko se je pred svojo smrtjo naselila pri hčerki v Novem mestu.

No, vdovcu in realistu, kakršen je pač bil novomeški mogočnej, »dolenjski Napoleon«, Scheuchenstuel, pač ni kazalo seliti tolikerega pohištva v daljni štajerski Gradec. Pa se je odločil in je dele odvečnega stanovanjske opreme razprodal na prostovoljni javni »licitaciji« (dražbi). In tako so tudi Gabričevi tedaj nekaj kupili, po družinski tradiciji tudi to »našo Julijino komodo«.

Pripis: druga, prav taka komoda, na taisti »licitanti« kupljena, se nahaja tudi v Ljubljani. Tej pa pravi sedanji lastniki kar po domače »Julka«.

LIKOVNA PESNITEV

Še en stik Kamnika z imenom Julije Primčeve moram vsaj omeniti. Bližnji kamniški rojak (z Jeranovega nad Mekinjami) slikar in grafik Miha Maleš je kar večkrat upodobil Prešernovo Lavro. Lahko rečem, da so njegovi grafični prikazi vnanje podobe Julije Primčeve pravcate lirčne likovne upodobitve. Nobeden od naših umetnikov ni umel dati Julijinemu izrazu tolike miline – skoraj »onostranske glorijske«. Saj to je daljnolep obraz naše še vedno zagonetne slovenske Mona Lise...

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

133. Peter Kozjak je bil, kakor smo že omenili, pobegnil v tosto. Kmalu je bil čisto sam in bi bil najraje pobegnil v svoj trdni grad. Toda svojo deželo je slabo poznal in po vzduhu ni našel domov, na planem pa so bili Turki... Vredni hoste, nedaleč od kraja, kjer je divjal boj, je stalo staro selišče ob potoku. Lesena hiša je bila last mlinarja Breznika, ki so ga tako imenovali po okoli rastočem brezju. Hiša je bila zaprta, kolesa pri mlinu so mirovala in vse je bilo zapuščeno.

134. Ko se je Peter prepričal, da je vse tiho in da je samo voda vrela čez stari jez in šumela naprej po ozki strugi, se je približal mlinu. Pod podstreškom je bil nasut velik kup listja zraven neukretno iztesanega kmečkega voza, kakor ga je pač pustil lastnik Breznik, ko je zvrčal steljo. Tu sem pride Peter ves zdelan. Mrak se je delal, zato se uleže v listje pod podstreškom. Zares je bilo to slabo prenočišče za gospoda z gradu, toda nevarnost in nesreča izravnata vsak razloček med kmetom in plemenitašem.

135. Komaj se Peter zakopje v svoje suho ležišče, ko se spet prikaže drug mož iz goščave. Rokave je imel krvave in nosil je dolg nož v desnici. Pogleda v hišo skozi oknice, ali ker je videl, da je vse puho in samotno, zavije proti skednju. Peter spozna – cigana Samola. Zato je hotel najprej vstati iz svoje postelje in se oglašiti staremu znancu, toda divji pogled izpod ciganovega čela, ga je pošteno prestrašil, zato se ne zgane.

Slovenska alpska turneja za ženske

Naše izdatno popravile točke

ZATRIK, KOBLA, ULOVKA – Slovenska alpska turneja za evropski pokal v dveh slalomih in enem veleslalomu je uspela v vseh pogledih. Čeprav so bili trije organizatorji in tri različna smučača, smo na Zatrniku, Kobli in Ulovki videli odlične proge, vse tekme pa so bile po mednarodni konkurenci dobro zasledene.

Kar je najvažnejše, jugoslovanske smučarke so s svojimi nastopi, še posebno na Ulovki, kjer so zasedle vseh prvih pet mest, presenetile s svojo borbenostjo in mednarodnimi uspehi. Vse, ki so bile uvrščene, so si izdatno popravile mednarodne FIS točke v slalomu in tudi v veleslalomu.

Zmagovalka in porazenka! Metka Jerman, ki je bila po prvem nastopu tretja in porazenka Nataša Blažič, vodilna po prvi vožnji. Nataša Blažič je bila na koncu tretja, Metka Jerman pa prva. Še dolgo časa Nataši ni šlo v ciljni areni v račun, da je bila ob lepo mednarodno zmago.

Svetovni pokal v alpskem smučanju

Naši prvič brez uvrstitev

ARE – Ingemarju Stenmarku na svojem smuču na Svedskem ni uspelo, da bi pred več kot 20.000 gledalci slavil svojo trideseto zmago v svetovnem pokalu. Tako mu je le v utihu, da je z zmago v veleslalomu izenačil rekord avstrijske tekmovalke Annemarie Pröll-Moser. Tako bo Stenmark na rekordno trideseto zmago moral počakati do 6. marca, ko se začne ameriško-japonska turneja.

Prvič v letošnjih nastopih so jugoslovanski alpski ostali brez slalomске uvrstitve. Bojan Križaj je povzeli kol in bil diskvalificiran, Joke Kuralt je napravil spet enako napako kot že nekajkrat v letošnji sezoni, saj je zletel s proge, Boris Strel je naredil napako v spodnjem delu dobro pripravljene slalomiske. Enako se je godilo tudi Juriju Franku in Gregi Benediku. V konkurenci za drugi nastop je ostal na solidnem sedemindvajsetem mestu le Tomaž Cerkovnik. Tudi Cerkovnik se je kaj kmalu po drugem startu moral sprijazniti z odstopom.

Sreča v nesreči je bila za našega najboljšega smučarja Bojana Križaja, ki računa na visoko uvrstitev v svetovnem pokalu v generalni uvrstitvi in tudi slalomski, da so njegovi konkurenti zleteli s proge ali pa bili slabše uvrščeni, tako da niso dobili točk, da bi razlika med Bojanom in njimi preveč narasla. Pred domačinom obstajalo je Stenmark moral priznati že drugič v tej sezoni poraz v slalomu. Tokrat ga je v neposrednem boju za prvo mesto premagal Amerikan Philip Mahre. Sicer je Šved pokazal, da je mojster med mojstri, saj je z osmim časom prevzel vodstvo.

Rezultati – 1. Ph. Mahre (ZDA) 94,36, 2. Stenmark (Švedska) 94,39, 3. Gruber (Avstrija) 94,51, 4. Fjallberg (Švedska) 94,77, 5. Gros (Italija) 94,88, 6. Andrejev (SZ) 94,92.

NOVE TOČKE ZA KRIŽAJA IN STRELA

ARE – Več uspeha so imeli naši smučarji v veleslalomskem nastopu, saj sta Bojan Križaj in Boris Strel spet osvojila točke v svetovnem pokalu. Slavlil je Šved Ingemar Stenmark, pred vedno boljšim reprezentantom SZ Žirovom in Americanom Ph. Mahrejem. Bojan Križaj je bil deseti, Boris Strel pa štirinajsti.

Rezultati – 1. Stenmark (Švedska) 2:49,96, 2. Žirov (SZ) 2:42,43, 3. Ph. Mahre (ZDA) 2:42,84, 4. Fournier (Švica) 2:43,80, 5. Lathy (Švica) 2:44,31, 6. Sörl (Norveška) 2:44,80, 7. Örtner (Avstrija) 2:44,86, 8. Halnes 2:45,34, 9. Skjæm (oba Norveška) 2:45,47, 10. Križaj (Jugoslavija) 2:45,67, 11. B. Mahre (ZDA) 2:45,80, 12. Riedelsberger (Avstrija) 2:45,81, 13. Wenzel (Liechtenstein) 2:45,87, 14. Strel (Jugoslavija) 2:46,02.

NA KOBLI USPEH NEMKE. NAŠE SOLIDNE

Smučašice na Kobli se je tokrat odlično predstavilo. Čeprav je bilo mrzlo, so bili idealni pogoji za veleslalomsko tekmo. Kranjčani, ki so bili primorani to tekmo prestaviti s Krvavca na Kobljo, so se potrudili, da sta bili obe progi utrjeni, tako da so bile za vse tekmovalke enaki pogoji. Zmaga je sicer odšla v ZRN. Prvo mesto je po odlični drugi vožnji dosegla šestnajstletna Michela Gerg. Solidne so bile tudi naše, saj je Andreja Leskovšek uspelo zasedi sedmo mesto, medtem ko je bila Polona Peharc deseta.

Naše smučarke so bolj blestele na drugi progi, saj se je prav na tej mlada Ljubljancanka Andreja Leskovšek z napadalno vožnjo prebila med prvo deseterico. Deseto mesto Polone Peharc iz Trbiča je lep mednarodni uspeh. Vendar bi bila Polona lahko še boljša, a jo je v prvi polovici nekoliko zbegala trema, saj je naredila več napak. Tudi ostale so se izkazale, a ne tako kot smo pričakovali. Nataša Blažič in Metka Jerman sta odstopili že v prvi vožnji, Anja Zavadvav al je z nekoliko slabšo drugo vožnjo priborila osemnajsto mesto, medtem ko sta morali v sneg v drugem nastopu od Jugoslovank še Bojana Dornig in Tjaša Klajnšek.

Rezultati – 1. Gerg (ZRN) 2:07,69, 2. Fernandez Ochoa (Španija) 2:08,43, 3. Eberle 2:08,90, 4. Gfrerer (oba Avstrija) 2:09,08, 5. Melander (Švedska) 2:09,42, 6. Valt (Italija) 2:10,06, 7. Leskovšek (Jugoslavija) 2:11,10, 8. Eugster (Švica) 2:11,26, 9. Bonfini (Italija) 2:11,30, 10. Peharc 2:11,48, 18. Zavadvav 2:14,29, 25. Porenta in Ravnikar (vse Jugoslavija) 2:15,45.

JUGOSLOVANSKI DAN NA ULUVKI

Na izredno težavnem smuču na Ulovki so Jugoslovanke v dveh nastopih dosegle najboljše uvrstitve, odkar tekmujejo v evropskem pokalu. Dosegle so kar pet prvih mest in Metki Jerman je uspelo, da je s to zmago prva Jugoslovanka, ki ji je uspelo dobiti vse točke v tem pokalu. Ljubljancani in Vrhnjčani so se izredno potrudili, da je bilo smučašice tako kot je treba.

Razplet je na prvi progi pokazal, da se bo boj za končno zmago odvijal v jugoslovanskem taboru, saj je povedla z najboljšim časom Kranjčanka Nataša Blažič, druga je bila Metka Jerman, na tretjem mestu pa kot najboljša gostja Aschenwaldova iz Avstrije. Lep izhodišni položaj so imele tudi Bojana Dornig, Andreja Leskovšek, Anja Zavadvav in Polona Peharc. Vse so bile med prvimi enajstimi. Strmo slalomisce pa je zahteval že v tem prvem nastopu velik davek med slalomistkami, saj jih je bilo od šestinseddeset uvrščenih le sedemindvajset.

V odličnem nastopu je šlo najbolj od rok Metki Jerman, saj je z izvrstno vožnjo nadoknadila zamujeno iz prve vožnje in zmaga je bila njena. Skoraj enak podvig je uspel še nato Bojani Dornig, ki je bila nato druga najboljša Jugoslovanka. Nataša Blažič ni uspel veliki met. Naredila je nekaj napak in te so jo izrinile s prvega mesta. Odlični sta bili nato tudi Andreja Leskovšek in Anja Zavadvav, medtem ko je Polona Peharc naredila napako in morala je odstopiti.

Rezultati – 1. Jerman 1:31,87, 2. Dornig 1:31,71, 3. Blažič 1:31,74, 4. Leskovšek 1:31,93, 5. Zavadvav (vse Jugoslavija) 1:32,23, 6. Aschenwald 1:32,54, 7. Eberle (oba Avstrija) 1:32,61, 8. Bonfini 1:33,21, 9. Fasoli (oba Italija) 1:33,75, 10. Fernandez Ochoa (Španija) 1:33,78.

Besedili in slike: D. Humer

Kegljanje

Prvi mesti KS Planina

KRANJ – Komisija za kegljanje je zaključila 7. tradicionalno tekmovanje krajevskih skupnosti v kegljanju. Kranjani iz krajevne skupnosti Planina niso dovolili presenečenja in so tudi tokrat osvojili prvo mesto tako z žensko kot tudi moško ekipo. Pri moških je to druga zaporedna zmaga, pri ženskah pa že četrta.

V predtekmovalju je nastopilo 57 moških ekip iz 30 krajevskih skupnosti, pri ženskah pa 17 ekip iz 9 KS. Skupno pa je tekmovalo 477 posameznikov oziroma posameznikov.

V finalni del tekmovalja se je uvrstilo 12 moških ter štiri ženske ekipe, tekmovalje pa je bilo organizirano na keglišču Triglavu v Kranju. Rezultati: moški ekipno – Planina 2779, Vodovodni stolp 2739, Strazišče VIII. 2736, Mavčiče 2633, Primskovo 2584, Planina II. 2559, Strazišče VII. 2533, Podbrezje 2483, Visoko 2438, Planina III. 2412, Britof 2395, Orehek 1.168. Najboljši trije posamezniki pa so bili: Franc Marinšek 508 (Planina), Milan Jereb 504 (Strazišče) in Stane Bregar (Primskovo) 490. Ženske ekipe – Planina 615, Vodovodni stolp 608, Cerkije 509, Predosleje 491.

Najboljše posameznice pa so bile Ema Zajc 221 (Planina), Pavla Vidali 212 (Vodovodni stolp), Justa Rozman 200 (Planina). Da je tekmovalje uspelo, imajo zasluge vodje posameznih skupin Marjan Piculin, Feri Feher, Anton Bolka ter Mojca Polam.

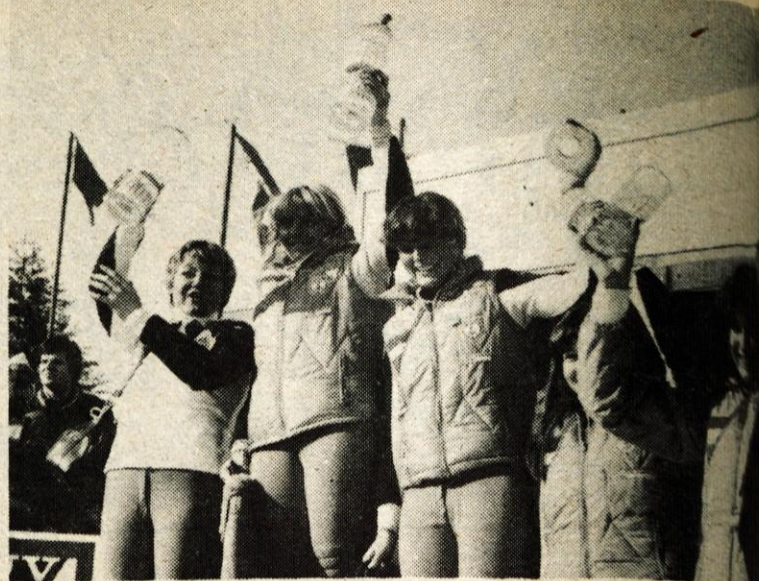
M. Čadež

Sankanje

Železnikarjem največ

MEDVODE – TVD Partizan Sora iz Medvoda je pripravil 9. meddržavno sankarsko tekmovalje za pokal TVD Partizana Sora. Na 650 metrov dolgi progi z desetinimi težjimi ovinki je nastopilo 80 tekmovalcev posameznikov in 8 posadk dvosedov. Največ uspeha so imeli sankarji iz Železnikov, ki so tudi dobili pokal pred Tržičem in Jesenicami. Rezultati: članice: 1. Petelinčar (Sora), 2. Tolar (Železniki), 3. Perko (Tržič) (sta člani: 1. Debeljak (Železniki), 2. Meglič, 3. Bahun (oba Tržič); člani: 1. Prevc (Železniki), 2. Perko (Tržič), 3. Meglič (Jesenice); mladinci: 1. Meglič (Jesenice), 2. Dragičević (Tržič), 3. Bernik (Železniki).

J. Kikel

Jugoslovanske smučarke so na Ulovki v slalomski tekmi za evropski pokal dosegle svoje največje uspehe v tem pokalu. Od leve proti desni: Dornig (2), Metka Jerman (1), Nataša Blažič (3), Andreja Leskovšek, Anja Zavadvav (5).

Nogomet

Kranjčani vabijo na turnir v malem nogometu

Turnir bo v dvorani na Planini, zadnji prijav pa je četrtek, 19. februarja, dopoldne. Prijavnica 600 dinarjev

KRANJ – Zveza telesnokulturnih organizacij Kranj in kranjska občinska nogometna zveza razpisujeta prijave za II. zimski turnir v malem nogometu. Turnir se bo predvidoma začel 22. februarja v športni dvorani na Planini, pri čemer bo do 8. marca. Tekme bodo igrali ob sobotah popoldne in v nedeljo ves dan. Sprejemajo na ZTKO Kranj, Staneta Žagarja 27, najkasneje do četrta, 18. februarja, dopoldne. Telefonskih prijav ne sprejemajo. Ob prijavi je treba plačati po ekipi 600 dinarjev.

Na tekmovalju lahko nastopajo moštva z registriranimi in neregistriranimi igralci. Igra se v enotnih oblačilih in copatah. Za eno ekipo je mogoče prijaviti igralcev. Igralec lahko nastopa na turnirju samo za eno ekipo. Zrebanja prijav v četrtek, 19. februarja, v sejni sobi dvorane na Planini, razpored pa bo na voljo tudi po telefonu ali pa na oglasni deski športne dvorane.

Igralo se bo po pokalnem sistemu, torej izpade ekipe, ki izgubi. Zmagovalec me pokal in komplet dresov, drugouvrščena ekipa pokal in nogometno žogo, četrta pa prejmeta pokale.

Organizatorja pozivata k čim večji udeležbi na turnirju!

2. ZIMSKI TURNIR V MALEM NOGOMETU '81 V ŠPORTNI DVORANI NA PLANINI OD 22.2. - 8.3.

INFORMACIJE
tel.: 21-176

Rokomet

Tržič pri članih in Preddvor pri mladinkah

Na prvem turnirju članov v karavanški rokometni ligi, ki je bil odigran preteklo soboto v športni dvorani v Škofji Loki, so bile odigrane prve tekme. Gostje iz Koroške se niso pokazali v dobri luči. Nasprotno, vse tekme so izgubili, nekatere celo z veliko razliko. Očitno je, da gostujoče ekipe ne bodo posegle v boj za prvo mesto. Gorenjske ekipe, čeprav nekompletne in na začetku priprav, so pokazale solidno igranje, kar še posebej velja za ekipo Tržiča. Jelovica je nastopila brez nekaj kvalitetnih igralcev, ki so odšli k vojakom.

Alpsko smučanje Mlajši pionirji in pionirke na Kobli

V soboto, 7. 2., in nedeljo, 8. 2., je bilo na Kobli prvenstvo gorenjske tekmovalne skupnosti za mlajše pionirke in pionirje v slalomu in veleslalomu. Tekmovalje je vzorno organiziral SK Radovljica, tekmovalo pa je 130 pionirk in pionirjev iz gorenjskih klubov.

SLALOM – mlajše pionirke: 1. Dežman (TRG) 1:24,06, 2. Kotnik (KRG) 1:26,96, 3. Zmitek (RAD) 1:28,14, 4. Kokalj (BLED), 5. Bernard (BLD), 6. Globevnik (BLE), 7. Ravnik (BOH), 8. Novak (KRG), 9. Hafner (APT), 10. Nadžar (TRG); SLALOM – mlajši pionirji: 1. Noč (RAD) 1:19,75, 2. Pogačnik (RAD) 1:20,69, 3. Ocepek (TRG) 1:21,90, 4. Grašič (APT), 5. Podlipnik (BLD), 6. Sušnik (TRG), 7. Rojnik (JES), 8. Budič (RAD), 9. Berce (APT), 10. Švab (TRZ); VELESALOM – mlajše pionirke: 1. Kotnik (KRG) 0:52,33, 2. Kokalj (BLE) 0:53,78, 3. Globevnik (BLE) 0:54,42, 4. Zmitek (RAD), 5. Hafner (APT), 6. Boškin (RAD), 7. Bernard (BLD), 8. Markun (TRG), 9. Ravnik (BOH), 10. Klinar (BLE); VELESALOM – mlajši pionirji: 1. Berce (APT) 0:50,24, 2. Pogačnik (RAD) 0:51,41, 3. Švab (TRZ) 0:51,61, 4. Treven (RAD), 5. Vodnik (APT), 6. Noč (RAD), 7. Grašič (APT), 8. Budič (RAD), 9. Koblar (JES) 10. Vuković (RAD).

Pionirji na Kobli

TRŽIČ – Smučarski klub Tržič je na smučaših na Kobli pripravil tekmovalje v veleslalomu za cibalane in cibabanke. Nastopilo je okrog 180 tekmovalcev iz gorenjskih klubov. Pomerili so se na 160 metrov dolgi progi, ki je imela 29 vrtic. Rezultati: cibalani – 1. Jovan 49,33, 2. Treven (oba Radovljica) 49,77, 3. Šumi (Triglav) 51,90, 4. Primožič 52,09, 5. Soklič (oba Tržič) 52,32; cibabanke: 1. Hafner (Alpetour) 52,05, 2. Zmitek (Radovljica) 52,74, 3. Dolžan (Kranjska gora) in Soklič (Tržič) 53,88, 5. Markun (Triglav) 54,26.

J. Kikel

in ni pokazala pričakovane sedaj sloni na dveh rutiranih pa ni dovolj. Zabnica je s svojim prvim mednarodni konkurenci lahko Z borbena in poletno igranje premagala, verjetno v tej ligi koroško ekipo ATSC iz Celovca.

LESTVICA:

Tržič	2 2 2
Jelovica	2 2 2
Zabnica	1 1 1
ATSC Celovec	2 1 0
SC Borovlje	3 0 0
TV Borovlje	4 0 0

V novi dvorani na Planini, ki bo tudi prvi turnir za mladinsko ligo, njena, ker je Tržič, zaradi pomanjkanja, udeležbo svoje ekipe v hipo odpravil. Kvalitetna prva dvorana, je v tej ligi kar prevelika, zaseda 6. mesto na državnem prvenstvu, je doslej dosegla zmage in to s pomlajšo ekipo. Dupelj praktično nastopa s celotnim tekmovalnim programom, metne lige se je prvič koroška ekipa uspela zmagati, mladinkam SC Borovlj je mladinkam.

V gorenjskem derbiju, odigranem tedno, je Preddvor visoko Duplje – rezultat 29:4 (12:3).

LESTVICA:

Preddvor	3 3 0
SC Borovlje	2 1 0
Duplje	3 1 0
TV Borovlje	2 0 0

Naslednje tekmovalje moških bo naslednjo soboto!

Prvenstvo desnega brega

STRAZIŠČE – Na keglišču v Strazišču bo letos spet tradicionalno tekmovalje za prvenstvo desnega brega. Udeleženci bodo tekmovali v stazah po 100 lučajev. Prvotno imajo občani, stanujoči na bregu Save in člani kegliškega Sava. Prijave sprejemajo na Benedik, prijavljina pa znaša 100 evrov. Tekmovalje bo 16. in 17. 22. februarja. Prva dva dneva tekmovalje začelo ob 16. uri, 22. februarja pa ob devetih. Vabljeno!

moj mali svet

ALI STE PRIPRAVLJENI NA POMLADANSKA OPRAVILA V VRTU?

DOBRO ORODJE DELO SKRAJŠA
PRIPRAVIMO VRTNO ORODJE
PRIDELOVANJE ČEBULE
REZ VINSKE TRTE
SEDAJ JE ČAS ZA IZBOR KRIZANTEM
KAJ BOMO DELALI TA MESEC

NAROČILNICA - G

Ime in priimek:

Kraj:

Pošta:

Naročam revijo Moj mali svet.
Letno naročnino 450 din bom plačal-a: a) v celoti b) v dveh obrokih po 200 in 250 din c) v treh obrokih po 150 din

Datum:

ČZP KMEČKI GLAS, Miklošičeva 4,
61000 Ljubljana

Športa

Sreča obrnila hrbet

KRANJ - O povečani dejavnosti judov smo pred kratkim že pisali. Tudi za šport velja, da morajo biti priprave na se, saj se le tako lahko dosežejo kvalitni uspehi. Judoisti tudi pozimi, ko velja pozornosti smučarji, ne počivajo. Judoisti držijo tudi za judoiste kranjske Triglave. V začetku januarja so se člani kluba udeležili pomembnega tekmovanja za pokal Pohorskega bataljona, ki je bilo v Slovenski Bistrici. To tekmovanje se je precej nenavadno razpletalo, vendar ni bilo na priprave za republiško prvenstvo, ki je bilo prav tako januarja v Slovenski Bistrici.

Kranjčani so na republiškem prvenstvu nastopili s spremenljivo srečo, ki jim je prišla tudi obrnila hrbet. Na tekmovanje so odšli Markič, Klemenčič in Benedik. Že prvi boji so pokazali, da je potovanje v Slovensko Bistrico naredilo svoje, saj so kranjski tekmovalci takoj po prihodu na blazni. Markič in Klemenčič sta bila na koncu osmo in tretje mesto v kategoriji 60 in 71 kilogramov. Benedik pa tokrat ni šel najbolje, bil je na koncu peti v kategoriji do 78 kilogramov. Prevoze na tako pomembna tekmovanja bi kazalo v prihodnje bolj organizirati.

Robert Markič se je nato udeležil državne prvenstva v Celju. Športna sreča mu je obrnila hrbet in na koncu je v kategoriji 60 kilogramov pristal na osmem mestu, tudi ni neuspeh.

Tudi dekleta kranjskega judo kuba se udeležujejo številnih tekmovanj. Eno takšno je bilo na Jesenicah. Tekmovanje na Jesenicah je pokazalo, da imajo kranjčani nekoliko boljše tekmovalke, saj je Romana Hudovernik celo zmagala. To pa je povzročilo tudi nove probleme. Zaradi pomanjkanja denarja je namreč vprašljiv nastop Hudovernikove na državnem prvenstvu. Neudeležba bi veliko škodovala!

M. Benedik

Atletika

Obetavnost kakalci višino

KRANJ - Šolsko športno društvo z osrednje šole Franceta Prešerna iz Kranja je predložilo 12. februarja občinsko prvenstvo v skoku v višino za učence in učenke osnovnih šol. Tekmovalo je 29 učencev in učenec iz treh kranjskih osnovnih šol.

REZULTATI - fantje: 1. Andrej Jošt 165, 2. Brane Sukić 163, 3. Tomaž Žukevič 160, 4. Aleš Mencinger 160, 5. Boris Sintič 157, 6. Andraž Reje 155, 7. Miro Petrevič 154 (vsi osnovna šola Franc Prešerna), 8. Kalan (Planina) 150 centimetrov itd.; dekleta: 1. Darja Lunar 146, 2. Sava Rant 144, 3. - 5. Maša Bertok, Nataša Hlupić, Martina Kolman 135, 6. B. Krumpstar 135, 7. Erbežnik 135, 8. N. Foršak 130 (vse osnovna šola Franceta Prešerna).

Badminton

Propagandni nastop reprezentantov badmintonu

Komisija za badminton, ki je začela v okviru sindikalnega športnega društva na Begunje, je pripravila svojo prvo večakcijo.

V soboto, 14. februarja, ob 15. uri je bil v športni dvorani OŠ Begunje propagandni nastop članov in članic državne reprezentacije v badmintonu.

V podrogo uro trajajočem programu so gledalci seznanili s praktičnim prikazom pravil iger, osnov in tehnike igre, začetek pa se je s potekom igre moških in žensk izmenjeval ter dvojice.

Reprezentanti so sprejeli sizzive privržencev, ki jim ta igra ni tuja, in odigrali z zmigi set.

B. R.

Smučarski skoki

Nov rekord skakalnice na Gorenji Savi

KRANJ - Starejši pionirji so imeli v soboto na 50-m skakalnici na Gorenji Savi letošnje predzadnje tekmovanje za pokal SRS. Na izredno zanimivem tekmovanju je zaslužen zmagal Jelenič (Ilirija), ki je s skokom 52,5 m postavil nov rekord skakalnice na Gorenji Savi. Na odlično mesto pa se je uvrstil Kranjčan Stirn, ki je bil najbolje ocenjen, vendar je bil prekratek. V splošnem so imeli največ uspeha kranjčani, saj je bilo med desetimi najboljšimi kar pet Triglavčanov. Tokrat je nekoliko razočaral Jeseničan Dolar, ki vodi v pokalu SRS in je letošnji slovenski prvak. Zato bo dokaj zanimivo tekmovanje v nedeljo na Predmeji. Če bo spet zmagal Ljubljancan Jelenič, potem bo prvo mesto pripadlo Ilirijanu, Dolar pa bo ne glede na uvrstitev osvojil drugo mesto. Zato se bo moral Dolar zelo potruditi, če hoče premagati Ljubljancana. V ekipni konkurenci pa so prvo mesto že pred zadnjim kolom osvojili kranjčani.

Rezultati: 1. Jelenič (Ilirija) 226,5 (51,5, 52,5), 2. Stirn (Triglav) 221,5 (50,49), 3. Horvat (Ilirija) 219,4 (50,5, 51,5), 4.

Jagodice prvak Slovenije

VELENJE - Na 15-m skakalnici je bilo letošnje republiško prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše cibane. Med 30 nastopajočimi iz 8 klubov so imeli največ uspeha gorenjski skakalci. Zaslužen je bila zmagal kranjčan Jagodic. Tokrat je bila njegova zmaga dokaj prepričljiva. Odlični pa je bil tudi Jeseničan Knafelj, ki je osvojil srebrno kolajno.

Rezultati: 1. Jagodic (Triglav) 189,8 (13,5, 13,5), 2. Knafelj (Jesenice) 182,0 (13,5, 13), 3. Gostiša (Logatec) 173,0 (12, 12,5), 5. Stele (Triglav) 163,0 (12, 12), 8. Zupan (Triglav) 150,2 (12, 10,5).

J. J.

Zadnja otoplitev je prinesla tudi odjugo na naše ceste in prava jezera tam, kjer so se zamašili odtoki, niso nobena redkost. Tako smo imeli stanovalci na Tomšičevi 25 v Kranju, kjer imajo odtok tik pred vhodom. Odtok, ki je zamašen kar naprej, naj bo zima ali poletje, je te dni povzročil poplavo. Voda je ob zadnjem deževju silila kar čez sam hišni prag. Komunalcev na številne klice ni od nikoder, stanovalci se pa rešujejo ob robah kakor se pač vedo in znajo. Poskušali so odtok odtopiti z vročo vodo, toda ne gre, kajti v njem je zamrznjeno blato, ki ga je zamašilo že jeseni. Brez pomoči komunalcev torej ne bo šlo. Toda marsikje bi krajan lahko tovrstne nevednosti z malo dobre volje rešili sami in ne klicali delavcev komunale, ki imajo prav zdaj polne roke dela. - Foto: D. Dolenc

GOZDNO GOSPODARSTVO Kranj

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb razpisuje prosta dela in naloge

VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

v Delovni skupnosti skupnih služb Gozdnega gospodarstva Kranj.

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokošolska ali višješolska izobrazba gozdarske, komercialne ali organizacijske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah,
- preizkus iz VD

Delo se združuje za dobo 4 let.

Kandidati naj pismene vloge pošljejo na naslov Gozdno gospodarstvo Kranj, Delovna skupnost skupnih služb - cesta Staneta Žagarja 27/a, komisija za delovna razmerja, v roku 15 dni po objavi v časopisu.

»NASKAKUJEMO«

PRAGO

IN KARLOVE VARE

2 dni, 5. - 6. marec, posebno letalo

Cena: 4.400 din

Naročniki Glasa in njihovi najožji svojci imajo 5% popusta.

Ob prijavi morajo predložiti odrezek časopisa z vtisnjenim naslovom in imenom naročnika.

INFORMACIJE, PROGRAM IN PRIJAVE V KOM-PASOVH POSLOVALNICAH!

93

LEPOTA ŠAHOVSKE IGRE

S prvo žrtvijo je črni deblokiral polje c4 in omogočil prodor svojemu kmetu. S tem si je posredno pripravil možnost napadov po liniji c in na točko b2. Z odstranitvijo skakača s polja c7 pa je tudi odprl poševnico svoji dami na krilo.

V tej potezi je jedro kombinacije: vezava belega lovca na kralja in druga žrtev figure, ki odtegne belega lovca s čvrstega položaja!

5. Lh6: cd3:
6. b3 Df2!

Črni se je v kombinaciji na videz materialno izčrpal, vendar pa sledi razplet, ki ga je omogočil prodor kmeta c.

7. Dd3: Da2:
8. Lf8: Te8+
9. Dc4: Te4+
10. bc4: Dc4+
11. Kd2 Dd4+
12. Kc2 Kf8:
13. ed6: Df2+

Črnemu po osvojitvi skakača ni težko zmagati.

ŠAHOVSKA MLADOST

Mladost je norost, pravi pregovor. Toda, tako trdijo tisti, ki gledajo na mladost z višje starostne stopnice. Vsekakor je za mladost značilna iskrovost in neposrednost, včasih tudi vratolomnost. Kakorkoli že, v šahu velja podobno kot v vsakdanjem življenju. Tako je tudi svetovni šahovski prvak M. Botvinnik, znan po

globokomni strategiji in veliki premišljenosti v pozicijski igri, odigral v mlajših šahovskih letih vihrave partije. Za primer si ogledimo položaj iz partije BOTVINNIK - ČEHOVER (Moskva, 1935), diagram 166.

Diagram 166

Beli je odigral otvoritev zelo poletno. Iz pozicije tudi lahko ugotovimo, da je žrtvoval skakača na polju g5, kar je sicer v podobnih položajih razmeroma pogost primer. Črni ponuja povratno žrtev, ki pa je beli ne sprejme, marveč presenetljivo nadaljuje z novo žrtvijo.

1. Sf7:!! Kf7:
2. g6+! Kg8
3. De6+ Kh8
4. Dh3+ Kg8
5. Lf5!

Igra belega se tekoče odvija in kralj je stalno na udaru.

5. ... Sf8
6. Le6+ Se6:
7. De6+ Kh8
8. Dh3+ Kg8

Položaj se je ponovil, vendar je tokrat črna obramba oslabiljena za enega skakača. Odstranitev ali eliminacija obrambnih figur, ki so nosilke obrambe, je eno od temeljnih pravil v napadu. To velja tudi za naslednjo potezo.

Dr. Srdjan Baudak (Nadaljevanje v naslednji številki)

SAMOUUPRAVNA INTERESNA KOMUNALNA SKUPNOST OBČINE RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja na osnovi sklepa delovne skupnosti objavlja oglas za sklenitev delovnega razmerja za določen čas (nadomeščanje) od 10. 5. 1981 do 15. 1. 1982 s polnim delovnim časom za opravljanje delovnih nalog in opravil

1. FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po opravljeni izbiri.

ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ Servis Jesenice Cesta Železarjev 14

Odpri smo servis za popravilo televizijskih in radijskih aparatov, bele tehnike, montiramo, popravljamo termoakumulacijske peči AEG. Dela opravljamo tudi na terenu, od Rateč do Kranja in Bohinja.

Servis je odprt vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure, ob sredah pa od 8. do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po telefonu 83-490.

ALPETOUR HOTEL TRANSTURIST

Skofja Loka

vabi na veselo
PUSTOVANJE

v soboto, dne 28. 2. 1981
ter v torek, dne 3. 3. 1981

Najboljše maske bodo nagrajene. Rezervacije pri šefu strežbe vsak dan od 10. do 14. ure in od 19. do 21. ure, ali po telefonu 61-261

Osnovna šola STANE ŽAGAR Kranj

Komisija za delovna razmerja osnovne šole razpisuje dela in naloge

1 PK KUCHARICE
s polnim delovnim časom
za nedoločen čas
Poskusno delo: 6 tednov

1 SNAŽILKE
s polnim delovnim časom
za nedoločen čas

Pogoji:
- delo v popoldanskem času
Poskusno delo: 4 tedne

Prijave z dokazilom o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a - za razpisno komisijo.

KZK KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

TOZD Klavnica obvešča cenjene potrošnike, da lahko kupijo ali naročijo po telefonu 22-175 v mesnici Stražišče, Delavska cesta ali v mesnici Vodovodni stolp, Sorlijeva ul. telefon 23-346 vse vrste mesa in izdelkov v večjih količinah tudi za skrinje. Meso pripravimo po želji potrošnika. Pri obeh mesnicah je večji parkirišni prostor in je možno neposredno iz skladišča nakladati v avto ali drugo prevozno sredstvo.

Se priporočamo!

Tekstilna tovarna
ZVEZDA
Kranj
Savska cesta 46

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu objavlja prosta dela oziroma naloge

VARNOSTNO-ORGANIZACIJSKO-TEHNIČNA DELA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo tehnične smeri oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti in najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih oziroma nalogah,
- da imajo strokovni izpit po 18. členu Pravilnika o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter o strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravljajo strokovne naloge s področja varstva pri delu (Ur. list SRS 15/75),
- da imajo organizacijske sposobnosti in pozitiven odnos do samoupravljanja,
- poskusno delo 3 mesece

Pismene priglasitve sprejema DO TT Zvezda Kranj, Savska cesta 46, v 15 dneh po objavi tega razglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po končanem razglasu.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Z n.sol.o. Kranj, C. JLA 2
TOZD Mlekarna Kranj

Delavski svet razpisuje imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TOZD za 4 leta

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, predpisanih v 511. členu Zakona o združenem delu izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje pogoje določene z zakonom in družbenim dogovorom,
- da ima visoko šolsko izobrazbo ekonomske, pravne, agronomske ali organizacijske smeri in 3 leta uspešnih delovnih izkušenj v gospodarstvu ali
- višje šolsko izobrazbo ekonomske, pravne, agronomske ali organizacijske smeri ter 5 let uspešnih delovnih izkušenj v gospodarstvu,
- biti mora moralno neoporečen in družbenopolitično aktiven, imeti mora organizacijske sposobnosti in pravilen odnos do samoupravljanja in tradicij NOB

Kandidat mora poleg prijave priložiti življenjepis in dokazila o izpolnjevanju posebnih pogojev. Pismene prijave sprejema KZK Kranj, Splošno kadrovskega sektorja, Kranj, JLA 2, z oznako »Za razpisno komisijo TOZD«, v 15 dneh po objavi.

OSNOVNA ŠOLA PLANINA Kranj

Tončka Dežmana 1

Komisija za delovna razmerja pri osnovni šoli razpisuje naslednja prosta dela in naloge

UČITELJA ZA RAZREDNI POUK (U ali PU)
za določen čas od 1. 3. 1981 do 30. 6. 1981 (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA (PU ali P)
za določen čas od 16. 3. 1981 do 30. 6. 1981 (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

SNAŽILKE

za nedoločen čas

Pogoj: - nekvalificirana delavka
nastop dela s 1. 3. 1981

KUHINJSKE POMOČNICE

za določen čas od 1. 3. 1981 do 30. 6. 1981
(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Kandidati naj pošljejo vloge v 15 dneh po objavi razpisa komisiji za delovna razmerja.

ŽITO
TOZD Triglav - Gorenjka n. sub. o.
Lesce
Rožna dolina 8

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VZDRŽEVALCA - KLJUČAVNIČARJA II

Pogoj: - poklicna šola za ključavničarje

2. VOZNIKOV MOTORNH VOZIL

Pogoj: - šola za voznike motornih vozil, izpit C kategorije

3. VEČ DELAVK V ENOTI PROIZVODNJE ČOKOLADE

Pogoj: - dokončana osemletka

4. TRGOVKE

Pogoj: - dokončana poklicna trgovska šola

Za vsa objavljena dela in naloge se zahteva dvomesečno poskusno delo. Delovno razmerje sklepajo delavci pod točko 1., 2., 3. za nedoločen čas, pod točko 4. pa za določen čas - nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom, s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi TOZD Triglav - Gorenjka, kadrovska služba, Lesce, Rožna dolina 8.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Osnovno zdravstvo Gorenjske o. o.
TOZD SOCIALNA MEDICINA
IN HIGIENA GORENJSKE o. o.
Gospodsvetska 9, Kranj
Razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - vodje temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko strokovno izobrazbo - zdravnik specialiste, epidemiološke ali socialno-medicinske dejavnosti,
- da imajo 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da so moralnopolitično neoporečni

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom, ter dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni od objave na naslov SOCIALNA MEDICINA IN HIGIENA Gorenjske, Kranj, Gospodsvetska 9, z oznako »razpis za IPO«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za sprejemanje prijav.

Jesenice

Odbor za medsebojna razmerja TOZD Gostinstvo Jesenice daje v najem kuhinjo v obratu Dom pod Golico v Planjci pod Golico, ter istočasno objavlja prosta dela in naloge

VODJE OBRATA IN NATAKARICE V TEM OBRATU

Pogoji:

- KV natar ali priučen natar in 3 leta delovnih izkušenj,
- delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- zaželen je zakonski par,
- stanovanje zagotovljeno

Kandidati naj pisane prijave pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov HTDO Gorenjka, Jesenice, Kadrovska služba, Prešernova 1, Jesenice.

Kandidati bodo pisano obveščeni v 30 dneh po izbiri.

Kemična tovarna
EXOTERM
Kranj

Kadrovska komisija objavlja prosta dela in naloge

TEHNOLOGA ENERGETIKA

Za opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja strokovna izobrazba elektro smeri,
- dve leti delovnih izkušenj,
- moralno-etične kvalitete,
- poskusno delo v trajanju treh mesecev

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave sprejema splošni sektor Kemične tovarne EXOTERM Kranj, Struževo 66, 15 dni po objavi.

Kranj, Nazorjeva 1
objavlja javno licitacijo

ZA PRODAJO RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Licitacija bo dne, 20. 2. 1981 ob 14. uri v prostorih centralnega sklada na Kokrici in sicer za osnovna sredstva, drobni inventar, osebni avtomobil Zastava 1300.

V prodaji bodo tudi računski stroji, betonski mešalci, peči za električni bojlerji, šotori, kotne brusilke, vrtni stroji, premazni elektro ter ostalo orodje.

DAVEK NI VRAČUNAN v izklicni ceni.

Ogled predmetov je možen dve uri pred licitacijo v centralnem skladišču na Kokrici. Na licitaciji enakopravno nastopata družbeni in privatni sektor.

Varščina 10 odstotka od izklicne cene se vplača eno uro pred pričetkom licitacije na kraju licitacije.

Vse stroške prepisa lastništva in ostale stroške, kakor tudi davke plača kupec.

Izlicitirano osnovno sredstvo mora biti plačano in odpeljano s kraja licitacije najkasneje v 10 dneh po dnevu licitacije, po dnevu zapade tudi varščina.

Trgovska delovna organizacija GOLICA o. o.
Odbor za delovna razmerja
Temeljne organizacije ZARJA o. sub. o.
Jesenice, Titova 1

ponovno objavlja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA V DS TO
za področje tunelskih opažev, vratnih kril in podobno ter oken

Pogoji:

- višja ali srednješolska izobrazba gradbene ali strojne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
- 3 mesečno poskusno delo

Delo se združuje s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Kandidati naj ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov Pomurka - Trgovska delovna organizacija Golica, Kadrovska služba, Jesenice, Titova 22, v 15 dneh po objavi.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, babice in prababice

MARIJE PETRIČ

Sovančarjeve mame iz Žabje vasi št. 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ter sosedom za vsestransko pomoč, izrečena sožalja, podarjene vence in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bojanu Gregorčiču za zdravljenje, Tinetu Hrenu za organizacijo pogreba, ZB Poljane, praporščakom, pevcem in govornikom. Hvala tudi sodelavkam Osnovne šole iz Kranjske gore in GG Kranj za vence in spremstvo.

VSI NJENI!

Žabja vas – Poljane nad Škofjo Loko

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi dragega moža, strica in svaka

TOMAŽA LIPOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in vence. Posebno se zahvaljujemo sosedom za pomoč v težkih dneh. Zahvaljujemo se zdravnikom Zdravstvenega doma na Bledu za dolgoletno skrb in lajšanje bolečin pokojniku. Bivšim sodelavcem TOZD Žičarna, ZB Zasip in Gasilskemu društvu Zasip. Lepa hvala za vence in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tov. Ferčetu za poslovilne besede, g. župniku za obred, godbi na pihala iz Gorij in pevcem iz Zasipa za žalostinke. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so v tako velikem številu počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Rezka in drugo sorodstvo!

Zasip, 2. februarja 1981

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše drage mame

ANICE RAKOVEC

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Iskrena hvala DPO Duplje, ZB Duplje, kolektivu šole Duplje, OŠ. F. Prešeren Kranj, kakor tudi našim sodelavcem iz KŽK Kranj, Kokre Kranj, tiskarne Golnik, posebno pa iz Gorenjskega tiska Kranj. Najlepša hvala tudi SO Kranj, pevcem iz Dupelj, govornikom in vsem ostalim, ki so sodelovali pri pogrebem obredu.

Njeni otroci z družinami

Duplje, 14. februarja 1981

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega očeta in moža

IVANA NANOVSKI

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem stanovalcem bloka – Gradnikova 1, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo dr. Perčiču za obiske na domu, dr. Pažurju in zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice, Jesenice, dr. Veselu in bolniškemu osebju Inštituta Golnik.

Zahvaljujemo se vsem za darovano cvetje in izraze sožalja ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Enako se zahvaljujemo vsem članom Save in Tekstilindusa Kranj, Zdravstveni šoli Jesenice, TSSS Škofja Loka in KS ZK Zlato polje. Zahvaljujemo se tudi govornikom za poslovilne besede, pevcem Društva upokojencev in godbi

Žalujoči: žena Tilka, sin Željko, hči Marjeta, mama, stric, sestre z družinami ter drugo sorodstvo!

Kranj, Kamničani, Kotor, Varoš, Dobrnč

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, strica in brata

TOMAŽA BOGATAJA

Koširjevega ata iz Kladja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za nesebično pomoč v težkih trenutkih, izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala delovnim kolektivom: Termike, Bistre, Alpine in Termopola, govorniku krajevne skupnosti Trebija za poslovilne besede od odprtem grobu in g. župniku iz Oselice za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Kladje, 11. februarja 1981

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodajam nov MOTOR za čoln Tomos 4. Sedej, Koroška Bela, ilegalcev 10, ali tel.: 21-860

Prodajam bavni TV SPREJEMNIK. Telefon 27-733 1076

Prodajam mlado jalo KRAVO. Ribno 27, Bled 1264

Poceni prodajam črnobel TELEVI-ZOR. Bučar, Podlubnik 155, Škofja Loka 1265

Prodajam globok otroški VOZIČEK. Fojkar Marjeta, Hosta 1, Škofja Loka, tel.: 064-62-838 1266

Prodajam italijanski, globok, VOZIČEK. Ogled popoldan. Markelj, Valjavčeva 13, Kranj 1267

Prodajam polovico KRAVE za v skrinjo. Srednja vas 36, Senčur 1268

Prodajam 9 mesecev brejo KRAVO in 7 tednov starega BIKCA simentalca za pleme. Apno 11, Cerklje 1269

Prodajam CEMENT anhovo 450. Drolc Vinko, Sidraž 1, Cerklje 1270

Prodajam rabljen ŠTEDILNIK na drva (gorenje). Ipavc, Zalog 61, Cerklje 1271

Prodajam mlado KRAVO in PRAŠICE, težke od 20 do 40 kg. Posavec 16, Podnart 1272

Prodajam KRAVO, tik pred telitvijo. Dežman, Hlebce 20, Lesce 1273

Prodajam 410-litrsko HLADILNO SKRINJO obodin. Pristava 18, Tržič 1274

Ugodno prodajam novo električno RITEM KITARO in usnjen ženski KRZNEN PLAŠČ, št. 40. Ogled vsak dan. Kavar Janez, Prehod 3, Tržič 1275

Prodajam dobro ohranjen STROJ za izdelovanje STREŠNE OPEKE (folc opeke) s 100 modeli. Langus Janez, Tomšičeva 68/c, Jesenice 1276

Prodajam PRALNI STROJ gorenje, v okvari. Naslov v oglašnem oddelku. 1277

Prodajam srednjetežko KRAVO, ki bo marca teletila. Črnivec 2, Brezje 1278

Prodajam JADRALNO DESKO in grad ter kasetni RADIO grundig RR 800 stereo z zvočniki. Tel. 064-61-166

Prodajam JABOLKA. Letence 12, Golnik 1280

Prodajam 130 kg težkega PRAŠICA, krmljenega z domačo hrano. Prezelj, Leniš 7, Sovodnj 1281

Prodajam 2 meseca stare PSE BERNARDINCE. Križe 18, Tržič 1282

Ugodno prodajam BARVNI TELE-VIZOR GORENJE. Kramar Dragica, Kranj, Župančičeva 7.

Mlado jalo KRAVO zamenjam za KRAVO po teletu. Velesovo 8, Cerklje 1300

Prodajam novo HARMONIKO melodija, 60-basno in termoakumulatorsko PEČ, 4 kW. Telefon 70-265 med 16. in 19. uro 1301

Prodajam več PRAŠICEV, primerljivih za rejo, težkih od 20 do 50 kg. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1302

Prodajam DIRKALNO KOLO, na 10 prestav, v garanciji. Koprivnikar Jože, Partizanska 8, Škofja Loka, tel. 62-328 1303

Prodajam večjo količino SENA. Cena po dogovoru. Peternej Metod, Krnice 1, Gorenja vas. Informacije v Termiki Bodovlje 1304

VOZILA

Zelo ugodno prodajam VW 1200, cena 13.000 din. Gregorc, Sp. Veterino 3, Križe – Tržič 1305

Prodajam ohranjen avto 125-P. G. Gogič, Veljka Vlahovića 5, Kranj 1058

VW – HROŠČ, vozen, starejši letnik, ugodno prodajam. Tel.: 60-956 1115

Prodajam ZASTAVO 750, staro 13 mesecev. Čirče 29, Kranj 1120

Prodajam FIAT 750, letnik 1971, prevoženih 40.000 km. Križaj, Cegelnica 19, Nako 1127

Prodajam MOTOR ČZ 175, letnik 1978. Potoče 5, Preddvor 1222

Prodajam JAWO 350, športno preurejeno. Poljanec Tomo, Pot za krajem 18, Orehek 1233

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973. Telefon 064-62-916 1236

Prodajam KOMBI IMV. Informacije po tel. 78-336 – Bled 1283

Prodajam avto LADA SL, letnik 1978. Knez, Zg. Bitnje 160, Žabnica 1284

Prodajam NSU 1000 C, letnik 1971. Peternej, Solska ul. 3, tel. 064-61-473 1285

Prodajam osebni avto IMV RE-NAULT, tip R-12 L, letnik 1974 in avto ZASTAVA 750, letnik 1975, oba registrirana ter PEČ za centralno kurjavo brez boilerja, 35.000 kal. Skumavec Janko, Krnica 31, Zg. Gorje 1286

Prodajam odlično ohranjeno ZASTAVO 750 za 36.000 din. Ogled vsak dan od 13. ure in od 15. ure dalje. Mavčiče 20 1287

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1971. Delavska 14, Kranj 1288

Ugodno prodajam GSX 1,2, star 2 leti in pol, prevoženih 30.000 km, dodatno opremljen. Ogled vsak dan po 15. uri, soboto in nedeljo cel dan. Tušak Rado, Adergas 29, Cerkje, telefon 24-874 vsak dan od 6. do 14. ure razen sobote in nedelje 1290

ZASTAVO 126-P, letnik julij 1980, prevoženih 8.000 km, takoj prodajam. Telefon 061-348-372 v soboto po 12. uri 1291

Prodajam garanziran osebni avto ŠKODA 110-L, letnik 1973. Ogled možen popoldan po 15. uri. Kopče, Poljče 34, Begunje 1292

Ugodno prodajam dobro ohranjen GS 1220 club, letnik 1975. Telefon 75-756 od 19. do 20. ure 1293

STANOVANJA

Oddam SOBO s souporabo sanitarij; ter prodajam zidno OPEKO. Telefon 77-472 1294

POSESTI

Kupim do 5000 kv. m obdelovalne ZEMLJE ali TRAVNIKA, na območju Besnice, Žabnice ali Mavčič. Naslov v oglašnem oddelku. 1295

ZAPOSLITVE

V službo sprejem mladega KO-VINOSTRUGARJA. Naglič Jože, C. na Brdo 26, Kokrica 1251

Iščem delo za struženje na univerzalni strojni. Cenjene ponudbe sprejema cel dan po tel. 064-60-482 – obrtnik 1296

OBVESTILA

Sprejemam naročila za NAPE-LJAVO centralnih kurjav za leto 1981. Informacije po tel.: 22-607 1068

SIVAM ŽENSKA KRILA! Rok izdelave – 14 dni. Tel.: 28-534 (064) 1297

OSTALO

Nataša Bešter, Škofja Loka. S tem preklicujem besede, ki sem jih izrekla Martini Bertonec iz Bukovice št. 8. 1298

Iščem varuhinjo za VAROVANJE 1 leto stare punčke (upokojenko) na našem domu. Tel.: 064-61-896 1299

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51500-603-31999 – Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komerciala – propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 250, – din, za inozemstvo preračunamo v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ČP GLAS KRANJ

objavlja na osnovi sklepa UO DO

razpisujemo eno štipendijo za letni semester 1980/81 za redni študij NA FAKULTETI ZA SOCIOLOGIJO, POLITIČNE VEDE IN NOVINARSTVO – SMER NOVINARSTVO

Kandidati naj ob prošnji za podelitev štipendije predložijo še dokazila o vpisu, o svoji družbenopolitični aktivnosti, zadnje šolsko spričevalo (ali potrdilo fakultete o dosedaj opravljenih izpitih) ter potrdilo o premoženjskem stanju družine.

Dokazila o izpolnjenih pogojih naj kandidati skupaj z vlogo dostavijo 28. 2. 1981 na naslov ČP Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1/III s pripisom »štipendija«.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata, deda, svaka, in tasta

FRANCA ŠTULARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč. Enako zahvalo smo dolžni pevskega zboru KUD Duplje. Posebna zahvala obema duhovnikom za lep obred, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

VSI NJEGOVI!

Zg. Duplje, 10. februarja 1981

Zahtevno leto

Okrog 45 do 50 odstotkov gorenjske javnovernostne problematike se zgodi v kranjski občini, kar povečuje naloge na tem področju — Pomen varnosti pri delu in prometne varnosti, kjer se je povečalo število pobegov po nesrečah

KRANJ — Kranjska postaja milice z oddelkom v Cerkljah in Predvoru je pripravila poročilo o lanskem delu in ga posredovala v obravnavo organom občinske skupščine, delegatski skupščini in družbenopolitičnim organizacijam, saj gre za pomembno področje družbenega, političnega in tudi gospodarskega življenja. Ugotovitve kranjske milice nimajo le ozkega občinskega pomena, ampak tudi širšega, saj se na primer okrog 45 do 50 odstotkov gorenjske javnovernostne problematike zgodi v kranjski občini.

Lanskemu delu kranjske postaje milice in oddelkom v Cerkljah in Predvoru so v marsičem botrovale razmere, s kakršnimi smo se srečevali lani. Prva polovica leta je bila v znamenju bolezni in smrti predsednika SFRJ in ZKJ Josipa Broz-Tita. Delovni ljudje in občani so pokazali izjemno visoko stopnjo zavesti in zrelosti. Kršitve s področja javne varnosti so bile družbeno manj nevarne. Pozornost miličnikov je veljala tudi dogajanjem v združenem delu, kjer so bile prav zaradi neurejenih dohodkovnih in samoupravnih odnosov nekatere prekršitve dela, sicer pa je združeno delo namenilo največ pozornosti zagotavljanju surovin oziroma odpravljanju problemov na tem področju.

Kaznivih dejanj je bilo lani 595, kar je za 11 odstotkov več kot leta 1979. Odstotek raziskanih dejanj je ostal enak. Miličniki posebej opozarjajo na nesreče pri delu, v katerih je sedem ljudi izgubilo življenje. Malomarnost in neupoštevanje varnostnih poredpisov sta glavna vzroka nesreč. Sicer pa se na večini področjih kažejo posledice preventivnega dela, kar velja na primer za požarno varstvo, za nesreče v gorah itd.

Prometna varnost je pomembna za kranjsko občino. Zaradi gibljivega delovnega časa v Iskri in Savi je bilo zastojev v prometu manj, na varnost pa so brez dvoma vplivala gradbišča, ki so na prometnih objektih kranjske občine. Vpadnice v Kranj so najnevarnejše in na njih se je pripetilo največ prometnih nesreč. 24 ljudi je umrlo v nesrečah. Zaskrbljujoče pa je naraščanje primerov pobega po nesreči. To še posebej velja za drugo polovico lanskega leta. Miličniki v poročilu obravnavajo tudi varnost na smučiščih, so delovanje s pravosodnimi in drugimi organi ter organizacijske ter kadrovske zadeve. Velja pa zaključna ugotovitev, da je bilo lansko delo kranjskih miličnikov uspešno kljub zahtevnim nalogam.

J. Košnjek

Stražišče pri Kranju — Sončno in toplejše sobotno popoldne je priključilo na plano tudi naše zmajarje. Janez Fajfar in Boris Gruden iz Križko goro pa ju je zadržala ledena cesta do Gozda. Potem sta se odločila za Jošt nad Kranjem in se spustila s poseke pod samim vrhom Jošta. Okrog šest do osem minut sta vzdržala v zraku in varno pristatila na travniku na robu Stražišča. Zrak je še premrzal za daljše polete, ugotavljata. Sicer pa je to že Janezov sedemnajsti in Borisov osmi polet z Jošta. Spomladi, ko bo boljše »termika« za zmajarje, to je toplejši zrak, ki se dviga s tal, bodo pa tudi od tu poleti lepši in daljši. Radi bi vzletali z vrha Jošta, vendar jim nekaj dreves dela nevarno prepreko. Z gozdarji se že dogovarjajo, da bi nekoliko očistili teren in napravili vzletno ploščad na vrhu med cerkvijo in domom. Upajo, da bodo še to pomlad našli skupen jezik. Če bo tako, potem bo Jošt seveda še privlačnejša izletniška točka za Kranjčane in okoličane, zmajarji pa bodo za ta prelepi šport navdušili vse več mladih. — Foto: D. Dolenc

Stara bukev in hrast sta padla — njiva bo več rodila — Parcelne meje, mejna drevesa, ki so metala senco zdaj na njivo enega, zdaj drugega sosedu, so velikokrat bili in so še vir hudih sosedskih sporov, leta in leta trajajočih pravih. Vsak gospodar je po svoje ponosen, trmast in se ne da. Raje pravda...! Tudi zaradi teh dveh dreves, bukev in hrastov na »novini« na Polici pri Naklem je bilo precej hude krvi. Ko pa sta na obeh mejnih posestvih zagospodarili gospodinj, sta odločili, da se obe drevesi, bukev, ki je metala senco na zgornjo njivo in hrast, ki je oviral pridelek na spodnji njivi, da ga je bilo le za seme, posekata. Njivi bosta odlej polni sonca, pri sosedah pa doma prijateljstvo in razumevanje. Da bi bilo povsod tako! — Foto: D. Dolenc

NESREČE

NI POMAGAL PONESREČENKI

Kranj — V četrtek, 12. februarja, ob 19.15 se je na lokalni cesti Kokrica-Bela v Bobovku pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila zastava 750 Janez Sušnik (roj. 1958) s Sp. Bele je vozil od Kokrice proti Beli. V Bobovku je dohitel Majdo Remic (roj. 1953) z Bobovka, ki je hodila po desni strani ceste. Voznik je Remičevo prepozno zagledal, tako da jo je zadel, padla je na pokrov prtljajnika in nato po 19 metrih zdrsnila na cesto in obležala hudo ranjena. Prepeljali so jo v Klinični center, kjer pa je čez nekaj ur umrla. Voznik Sušnik ni počakal na kraju nesreče in nudi poškodovanki pomoč, pač pa je odpeljal domov, kjer so ga miličniki tudi našli in odpeljali v ZD Kranj na odvzem krvi.

NENADOMA ČEZ CESTO

Škofja Loka — Na regionalni cesti Kranj-Škofja Loka v Virmašah se je v četrtek, 12. februarja, nekaj po 12. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jakob Sink (roj. 1946) iz Sv. Duha je zadel Marjeto Mašek (roj. 1910) iz Virmaš, ki je nenadoma z desne strani nameravala čez cesto. Voznik Sink je sicer zaviral in se umikal v levo, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Huje ranjeno pešakinjo so prepeljali v Klinični center.

TRČIL V TOVORNJAK

Škofja Loka — V petek, 13. februarja, nekaj pred 6. uro jutraj se je na regionalni cesti v Hotavljah pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Anton Miklavčič (roj. 1942) iz Stare Oselice je pripeljal z lokalne ceste na prednostno regionalno prav tedaj, ko je iz smeri Gorenje vasi pripeljal voznik tovrnjaka Ivan Vrtičič (roj. 1951) iz Sp. Dupelj. Avtomobila sta trčila, tovrnjak pa je zaneslo še v desno, kjer je trčil v hišo. V nesreči je bil voznik Miklavčič huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center. Škode na vozilih je za 30.000 din.

NEPREVIDNO ZAPELJAL NA CESTO

Škofja Loka — Na regionalni cesti Škofja Loka-Gorenja vas se je v soboto, 14. februarja, nekaj pred 16. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Stane Štajer (roj. 1930) iz Škofje Loke je zapeljal z dvorišča na regionalno cesto, ne da bi se povsem prepričal, če je prosta in tako zapeljal prav pred osebnim avtomobil Marjana Oblaka (roj. 1958) iz Dolenjega Brda. Voznik je sicer zaviral, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Štajerja so zaradi hudih poškodb prepeljali v Klinični center.

L. M.

Koroška Bela — Delavci temeljne organizacije GIP Gradis na Jesenicah so pričeli graditi med domom TVD Partizan in železniško progo na Koroški Beli tri stanovanjske stolpce. Dva bodo dogradili predvidoma do konca letošnjega leta, tretjega pa prihodnjo pomlad. V vsakem bloku bo po 26 stanovanj različne velikosti, v glavnem za delavce železarne. (B. B.) — Foto: B. Blenkuš

16. spominski pohod na Sto

Letošnji zimski spominski pohod na najvišji vrh Karavank ob od 20. do 22. februarja — Prizadevanja organizatorjev za čim večjo varnost udeležencev pohoda

JESENICE — Zimski pohod na Stol, s katerim vsako leto počastimo spomin na junaško bitko jeseniške čete s preročeno nemškimi okupatorjem 20. februarja 1942. leta pod najvišjim vrhom Karavank, je zadnji čas prerasel v množično planinsko in družbenopolitično manifestacijo. Številni planinci, nekele borce, pripadniki obmejnih enot armade, mladinci in drugi želijo planinstva se bodo tudi letos udeležili te prireditve.

Letošnji, 16. zimski spominski pohod na Stol se bo začel petek, 20. februarja, končal pa v nedeljo, 22. februarja. Vedno ga bo pripravil odbor, ki deluje pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV in koordinacijskem odboru planinskih društev jeseniške občine na Jesenicah. Prvi dan pohoda šolska mladina iz jeseniške in radovljiške občine kranjskih poteh Cankarjevega bataljona do Valvasorjevega doma na Stolu; na pot bo odšla izpred osnovne šole na Koroški Beli od spomenika talcev v Mostah. Pohod bo sklenila s proslavo Valvasorjevemu domu. V soboto in nedeljo bo množični pohod na vrh Stola ali po planinah pod njim. Oba dneva bodo ob 13. in 30 minut pri domu pripravili proslavo s kulturnimi spodobnostmi zgodovinskih dogodkov na Stolu.

Zahtevnost zimskega vzpona na goro so v preteklosti pohodniki podcenjevali. Zaradi nediscipline posameznikov so celo dogodile težje nesreče. Da bi zagotovili čim večjo varnost vseh udeležencev pohoda, so se organizatorji odločili za nekoliko spremenjen pristop na vrh Stola. Nanj se bodo namreč odpravljali vzpenjale le organizirane skupine udeležencev v vodstvom izkušenih planincev, alpinistov ali gorskih reševalcev. Organizatorji bodo nadzorovali, da ne bo v skupinah kot dvajset pohodnikov in da ne bo med njimi mlajših od 14 let.

Organizatorji so tudi letos pripravili podrobnejša navodila o organizaciji pohoda in redu na njem. Več o njih bomo zapoznali v petkovi številki Glasca.

»Plus — minus« — najboljši srednješolsko glasilo

Tekmovanje, ki ga je pred štirimi leti prvič razpisala republiška konferenca ZSMS v sodelovanju s tednikom Mladina, se tudi letos ni otreslo slabosti iz prejšnjih let. Občinska tekmovanja so bila izvedena le v štirih občinah v Sloveniji — v Novem mestu, Murski Soboti, Celju in Kranju. Zaradi majhnega odziva je republiška konferenca ZSMS izvedla akcijo le na republiški ravni. Na razpis je prišlo vsega 18 glasil iz srednjih šol in dijaških domov, čeprav je tovrstnih izobraževalnih centrov v naši republiki okoli 150. Dijaki dveh tretjin teh šol izdajajo tudi svoja glasila. Tako slab odziv na razpis je v večini primerov posledica neodgovornega dela centrov za obveščanje in propagando in najbrže tudi dokaj zahtevnih pogojev za sodelovanje v akciji. Kot so ugotovili člani žirije, se vsebina glasil tudi po desetem kongresu mladinske organizacije ni bistveno spremenila. Razmerje med literarnimi in informativnimi stranmi je še vedno v prid prvim.

Med prispelimi glasili žiriji ni bilo težko izbrati najboljši, saj so po obliki in vsebini predvsem tri: Šola ob cesti — izobraževalnega centra stroke Novo mesto. Naše glasilo šolskega centra Nikla Idrja in Plus — minus — šolskega centra Iskra Kr. obrazložitvi je zapisano, da minus odraža veliko mero noster, samokritičnosti in noster. Po njem dijak želi, da radi posegajo, ker je odraz dela in življenja ter zrcalo na šoli. Uredništvo iskrišč je za nagrado prejelo pisno.

Akcija »Mladi novinar« namenjena spodbujanju novinarskega blicističnega ustvarjanja mladim znanj velja, da ni potekala tako, kot se mladi dogovorili. Sedemskih centrov za obveščanje in propagando je posredovalo na letošnjo konferenco ZSMS štiri predlogov za podelitev »Mladi novinar«. Štivila so zveze dejanskega stanja na obveščanju v mladinski organizaciji Družbeno kritičnih in ustvarjalnih novinarjev je med mladimi venjimi nedvomno več.

Štiri izmed sedmih podeljenih znanj so prejeli člani centra za obveščanje in propagando pri konferenci ZSMS Kranj, ki novno dokazuje, da je kranjski ter med najboljših organizacij v Sloveniji. Prvo nagrado je dobil članov prejel Drago Papler, najboljšega srednješolskega glasila Plus — minus, odgovorni urednik Napreja — glasila OK ZSMS vodja komisije za obveščanje in propagando dinski organizaciji v Naklem, urednik »Mladega Naklana« njega so si s pisanjem pridobili znanje še Niko Sladič, urednik Napreja, Tatjana, ki skrbi za obveščanje v organizaciji Vodovodni Majda Knific, vodja centra za obveščanje in propagando, organizator letnih novinarskih dni novinarske šole ter urednik SMO (Stražiška mladina).

SKLAD ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV V ZASEBNEM SEKTORJU OBČIN GORENJSKE KRANJ

Trg revolucije 3, p. p. 183

DELAVCEM OBČIN GORENJSKE

Obveščamo vas, da Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske organizira 3 dnevno strokovno ekskurzijo v

BEOGRAD — OPLENAC — KRAGUJEVAC

Od 13. do 15. aprila z odhodom 17.45 uri izpred hotela Creina Kranj.

Cena: 4.780. — din po osebi. Delavci plačajo 2.000. — din, ostale stroške poravnata sklad.

Rok prijav: do 2. marca oziroma do zasedbe mest.

Prijave sprejema Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske in Združenja obrtnikov v občini.